16 / 2015

REVISTĂ LITERAR-ARTISTICĂ A LIGII SCRIITORILOR DIN ROMÂNIA ȘI DE EXPRESIE ROMÂNĂ DE PRETUTINDENI

Filiala Argeș

Director și fondator
Vasile Dorin Ghilencea

6,5 lei

Carpatica – revistă literar-artistică, trimestrială,
editată de filiala Argeş a Ligii Scriitorilor din România şi de Expresie Română de Pretutindeni,
în colaborare cu Centrul Cultural-Piteşti.

ISSN 2285-1534

CENTRUL CULTURAL PITESTI

Numărul de faţă al revistei a fost tipărit cu sprijinul financiar primit de la **Primăria Municipiului Piteşti**, prin intermediul **Centrului Cultural** al Municipiului Piteşti.

Echipa redacţională

- REDACTOR-ŞEF - *NICOLAE COSMESCU*
- SECRETAR GENERAL - *CONSTANTIN VĂRĂŞCANU*
- SECRETAR - *ION DINCĂ*
- EDITOR INVITAT - *MARIUS CHIVA*
- COORDONATOR RUBRICĂ - *SIMONA MARINEAŢĂ*
- COORDONATOR RUBRICĂ - *LILIANA JUGĂNARU*
- CORECTURĂ - *CONSTANTIN VĂRĂŞCANU*

Responsabilitatea celor scrise revine în exclusivitate autorilor

Revista poate fi citită şi pe site-ul Centrului Cultural Piteşti, unde pot fi văzute şi înregistrările filmate ale Cenaclurilor lunare

Blogul filialei Argeş a Ligii:
http\\ ligascriitorilordinarges.wordpress.com

Pentru corespondenţă:
carpatica.lsarges@yahoo.fr

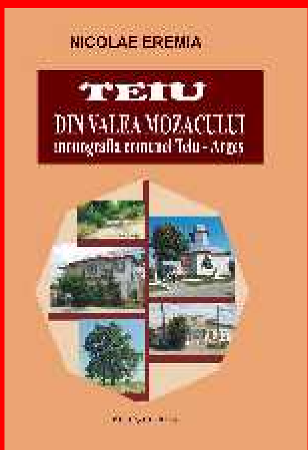
Tiparul executat la ARGEŞUL S.A.

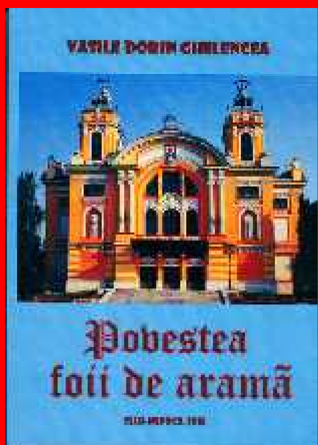

8 octombrie, Centrul Cultural Piteşti

13 octombrie, Biblioteca Judeţeană Argeş

30 octombrie, Centrul Cultural Piteşti

Trei scriitori, trei lansari de carte

Începutul timpului

Cei care văzând titlul se vor gândi că este vorba de o nouă abordare a eternei probleme cosmogonice privind originea timpului şi spaţiului universal vor fi dezamăgiţi. Nici vorbă despre aşa ceva. Rândurile ce urmează nu au nimic de-a face chiar şi cu o banală dimensiune pământeană. Ele privesc exclusiv revista "Carpatică" şi, evident, filiala Argeş a LSR, care o patronează în strânsă colaborare cu Centrul Cultural Piteşti.

Ei bine, Liga are o vârstă ce cochetează cu un deceniu. Mai exact, se îndreaptă spre această cifră ce simbolizează deplina maturitate. Revista, însă, este mult mai tânăra. Va face abia patru ani. Dar, pentru cunoscători, ambele au devenit vizibile mult mai târziu, în februarie 2013! Când s-a organizat o primă expoziţie de carte, în holul Bibliotecii Judeţene. A fost prima ieşire *in corpore*, în lumea argeşeană, a membrilor LSR şi a scrierilor acestora. Atunci, putem afirma fără teama de a greşi, a început "timpul nostru".

Câteva zile mai târziu, datorită amabilităţii doamnei director Carmen Dumitrache-Salub, am fost acceptati să desfăşurăm în localul Centrului Cultural Piteşti prima noastră "şezătoare" literară. Care s-a perpetuat până în ziua de azi, atingând statutul de cenaclu literar-muzical. Serie în curs.

Şi revista datorează enorm aceleiaşi persoane. După o "copilărie" dificilă, marcată de probleme financiare, aceasta şi-a dobândit un al doilea "părinte", ducându-şi existenţa sub auspiciile aceluiaşi Centrului Cultural Piteşti. Iar acest suflu atât de necesar sperăm că se vede pe măsură ce revista a înaintat în timp. Şi acest fapt s-a petrecut în acelaşi an, 2013.

Tot pe atunci, în decembrie, a fost organizată şi prima festivitate de premiere a celor care s-au evidenţiat prin scrierile lor, apărute în "Carpatica". Unde putea avea loc o asemenea manifestare dacă nu la Centrul Cultural Piteşti?

Toate aceste evoluţii, toate deschiderile spre parteneriate, au fost posibile ca urmare a unei radicale schimbări structurale interne: un nou preşedinte şi un alt secretar al filialei.

Ar fi fost de dorit să fi existat iniţiative şi mai înainte de "începerea timpului". Poate că astăzi am fi avut rezolvată stringenta problemă a indemnizaţiilor, care-i determină pe unii să vrea se „înroleze sub alte drapele".

Fiindcă am amintit de premii, să revin asupra lor, întrucât chiar acum, la data lansări acestui număr al revistei noastre, se desfăşoară cea de-a treia ediţie a decernării acestora. "Mecanismul" este banal de simplu: sunt nominalizaţi la premii toţi cei care au semnat în precedentele patru numere ale publicaţiei. Exclusiv cel de faţă. Condiţia este să fie membrii LSR Argeş, sau să nu fie afiliaţi niciuneia dintre asociţiile similare cu a noastră. Pentru prima categorie este suficientă şi o singură prezenţă în revistă, pentru ceilalţi sunt necesare două. Scrierile nominalizaţilor sunt analizate de un juriu, a cărui obiectivitate e mai presus de orice îndoială. Oameni competenţi în materie, cu autoritate morală, lipsiţi de orice *partipris*. Întrucât aceştia nu ştiu unul de celalălt, fiecare va desemna trei finalişti, la fiecare secţiune. Iar prin cumularea voturilor primite, se va desemna câştigătorul. În caz de *ex-aequo*, preşedintele juriului decide. Se vor acorda premii literare pentru proză, poezie, eseu, memorialistică/reportaj, şi debut. Din motive lesne de înţeles, secţiunea "debut" nu este destinată membrilor LSR şi nici consacraţilor. Trebuie precizat că termenul se referă doar la apariţia în revista "Carpatica". Şi cum "debutul" este unic, în anul următor, nominalizaţii de acum vor figura în categoria consacraţilor.

În afară de premiile literare se mai acordă un număr de patru-cinci premii speciale sau diplome de excelenţă, pentru contribuţii la apariţia revistei sau a cenaclului acesteia.

Sunt convins că tot ce v-am explicat este limpede şi clar. De ce nu s-au întâmplat toate acestea şi mai înainte? Singura explicaţie ar fi că "timpul unora nu este şi timpul altora".

Nicolae Cosmescu

Ilzi Sora

FOIŞORUL VESEL DE PE STRADA RIHARD

Ne îndreptam cu greu paşii spre casa „criminalului din Carpaţi”. Aşa-l denumise presa dornică de senzaţional. Nu înţelegeam de ce să fie numit aşa un om care nu era nici criminal şi nici nu locuia în Carpaţi. Aşa zisa-faptă se petrecuse puţin mai sus de casa lui, ce se afla pe un deal abrupt.

La intrare flutura steagul României, semn că omul era un patriot. În faţa mea stătea un bărbat scund, cu ochi albaştri, şi un chip senin, ca de copil. Ne-a primit cu braţele deschise, extrem de politicos, cu o bunăvoinţă ce întrecea orice închipuire. Ne-a pus la dispoziţie locuinţa lui : o casă bătrânească, rustică şi veselă, acoperită cu şiţă. Aşternuturile erau foarte curate, mobila veche, dar bine îngrijită.

În mijlocul curţii domnea foişorul. Din bârne maronii, acoperit cu şiţă, Dan îl mobilase cu o masă mare, nişte rafturi înţesate cu pahare de cristal cu picior, şi vase de sticlă cu modele ţărăneşti, din folclorul muscelean. Ne-am aşezat pe bănci înţesate cu perne moi şi am început să admirăm pădurea ce se întindea în toată splendoarea în spatele curţii.

- Acesta este locul meu preferat. Toată vara mi-o petrec în foişor, la aer curat. N-aş da liniştea şi pacea de aici pe nici o bogăţie de la oraş. Ce ziceţi dacă am să montez la intrare o plăcuţă pe care am să scriu „La Foişorul vesel? ”

Mă uitam la omul acela de statură măruntă, ce şchiopăta de un picior, în timp ce ne îmbia cu tot felul de bucate gustoase din producţie proprie. Ne pregătise singur toată mâncarea, cu atâta dragoste şi aşezase totul pe masă cu mult bun gust. Felurile aburinde îţi lăsau gura apă.

- Geo, de ce şchioapătă Dan?

- O să-ţi povestească totul chiar el. Aşteaptă.

Nu am putut să aştept. Muream de curiozitate.

- Dane, ce ai păţit la picior?

- E poveste veche. Nu vreau să-mi mai aduc aminte, dar piciorul mă dă în vileag. Iată ce s-a întâmplat: într-o seară, a bătut la uşa mea o vecină ce striga în gura mare că a venit un bărbat în casă peste ea şi mama ei. Ea a reuşit să scape, luând-o la fugă, dar mama ei nu a reuşit să alerge, fiind bătrână şi bolnavă. M-am îmbrăcat în grabă şi am urmat-o pe deal, casa ei aflându-se la câţiva zeci de metri distanţă de a mea.

Omul bântuia prin curte, ca o stafie şi răgea ca un măgar. Era beat şi de-abia se ţinea pe picioare. L-am scos din curte şi m-am asigurat că nu se mai întoarce. Mulţumit că am făcut o faptă bună, m-am întors acasă să-mi continui somnul.

A doua zi m-am pomenit cu poliţia la uşă, acuzat fiind că l-am omorât pe acel individ. Era un om înalt cât un munte, încă odată cât mine. Cum aş fi putut să-l omor? Nu puteam înţelege cum să fii acuzat că ai făcut o faptă bună? Am mers la poliţie încrezător că totul se va clarifica după ce voi da declaraţia şi vor fi audiaţi martorii. Dar nu a fost aşa cum credeam eu.

Cele două femei au declarat că l-am împins pe acel om ca să iasă din curte şi că e posibil ca să-l fi bătut pe drum. Era noapte şi ele, speriate, se întorseseră în casă, fără să vadă ce se întâmplase mai departe. Apoi au venit cei care l-au găsit pe bărbat întins pe caldarâm, cu capul spart şi trupul rece.

Dintr-o dată universul meu s-a năruit. Am cerut un avocat. Mi s-a dat un avocat din oficiu. Eram primul lui caz. N-a ştiut să mă apere.

Am fost condamnat la şapte ani, pentru omor. Când am primit sentinţa, am paralizat. Dacă-l omorâsem pe acel om, de ce nu mă condamnaseră la douăzeci de ani? Ceva nu era în regulă. Nu mai înţelegeam nimic. Parcă timpul se oprise în loc.

Singur la părinţi, ai mei au înnebunit când au aflat că fiul lor e condamnat pentru omor. Mama s-a îmbolnăvit de inimă. Ai mei s-au străduit pe toate căile să-mi dovedească nevinovăţia. Au vândut toate terenurile pe care le deţineau şi mi-au plătit un avocat la CEDO. Am câştigat procesul, dar, după mai mulţi ani de aşteptare. Între timp mama a făcut infarct şi a murit. Nu mi-au dat voie să merg la înmormântare. Am suferit enorm.

După sentinţa dată de CEDO am fost eliberat, dar nu am fost despăgubit de statul român nici până în momentul de faţă. Oricum banii nu mi-o pot reda pe mama înapoi. Vezi pensiunea aceea mare din curtea alăturată? E construită pe terenul meu, moştenire de la părinţi. Tata a murit anul trecut şi l-a vândut ca să mă scape. Am rămas doar cu casa părintească şi puţin teren în spatele ei. Am şi un iaz cu peşti, unde merg să mă reculeg şi să ascult păsările cântând în pădurea de stejar din apropiere. Ieri am văzut două veveriţe coborâte pe gardul meu. Erau aşa de drăgălaşe! Proprietarii pensiunii de alături îmi sunt prieteni. Sper că nu vă dreanjează dacă vin şi ei să servească ceva cu noi.

Aceştia nu veniră singuri, ci cu trei băieţi veseli de la Bucureşti, ce se aflau la ei pentru câteva zile. Voiau să vadă meciul internaţional de fotbal din acea seară. Au băut vin şi au amestecat alcoolul cu alte băuturi spirtoase, aşa că erau plini de euforie şi glumeau tot timpul. Nu mă simţeam

în largul meu printre atâţia bărbaţi, mi-era foarte cald, eram obosită. Mi-am cerut scuze şi am plecat să mă odihnesc în camera din faţă, pregătită special pentru mine.

Nici nu adormisem bine, că se deschise uşa şi cineva pătrunse, pe furiş, în cameră. Am crezut că este Geo care venise să ia ceva. L-am simţit bâjbâind prin întuneric. Apoi, deodată, s-a îndreptat spre pat şi s-a aruncat asupra mea. Mi-a pus mâna la gură şi încerca să mă dezbrace. L-am muşcat de mână şi i-am cerut să plece imediat din cameră. Cu braţe puternice, m-a imobilizat şi am paralizat de frică. Am început să tremur şi, cu glasul aproape stins, dar poruncitor, i-am cerut să plece îndată, ca să nu-l dau pe mâna poliţiei. Nu ştiu cum am reuşit să mă smulg din încleştarea lui şi l-am ameninţat din nou. A plecat în fugă, bombănind ceva nedesluşit.

Cu mâinile tremurânde l-am sunat pe Geo care era în curte şi i-am spus, printre sughiţuri, că am fost atacată. A venit val-vârtej în casă însoţit de Dan. M-a văzut chircită în pat, cu pătura trasă până peste cap, şi s-a speriat cumplit.

- Ce s-a întâmplat? De ce n-ai strigat?

- Asta-i bună ! Acum tot eu sunt de vină, nu turbatul acela care m-a agresat. Ei bine, de frică, n-am ştiut ce să mai fac! La început am crezut că eşti tu, Geo, şi cauţi ceva. Sau Dan, că doar e casa lui. Cu nici un chip nu mi-aş fi imaginat că se poate întâmpla una ca asta chiar sub nasul vostru.

Parcă se reitera întâmplarea aceea mai veche, iar Dan, de data aceasta, nu mai reacţiona. Se simţea legat de mâini şi de picioare. Cum să se întâmple aşa ceva tocmai în casa lui? Musafirilor lui!

Se repeziră amândoi afară, dar băieţii dispăruseră în noapte. A doua zi, proprietarul pensiunii îi trimise înapoi la Bucureşti şi se comportă ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Aş fi vrut să plec imediat acasă, dar Geo a insistat s-o aşteptăm şi pe Georgeta, prietena lui Dan, ce urma să vină împreună cu fiul ei, ca să ne cunoască şi să-i facă o surpriză iubitului ei. Surpriza, în schimb, a fost a ei, când a aflat ce se întâmplase în cursul nopţii.

Colac peste pupăză, ce nu a ştiut ea este că, a doua zi, când Dan a propus să facem o plimbare prin pădure, să culegem zmeură şi ciuperci, ajunşi pe un deal, el ne-a lăsat puţin singuri şi Geo a încercat să mă violeze. De data aceasta am ţipat şi Dan a apărut imediat, încercând să mă linişească. Nu ştia ce se întâmplase, dar credea că rămăsesem şocată din noaptea trecută.

Am pornit agale spre casă, eu în faţă, gândindu-mă cu disperare la tot ce se întâmplase într-un timp atât de scurt, iar în urma mea, Dan încercând să desluşească misterul supărării mele, chestionându-l pe Geo, care mergea cu capul în jos şi nu nu scotea nici un cuvânt.

Ajunşi acasă, i-am întrebat dacă nu cumva chiar ei îl trimiseseră pe individul acela peste mine, ca să vadă cum o să reacţionez. Negară vehement, uimiţi de scenariul meu.

Când a sosit Georgeta, situaţia era destul de tensionată. Ea şi fiul ei, s-au străduit din răsputeri să destindă atmosfera: au cântat, au dansat, au făcut cocktailuri şi fripturi cu legume la grătar, încercând să ne binedispună.

Dimineaţa devreme, am plecat înapoi spre casă, cu gândul la „Foişorul vesel” pe care Dan voia să-l transforme într-un spaţiu de voie bună şi antren pentru prietenii lui, dar pentru mine devenise dintr-o dată o amintire dureroasă, peste care aveam să trec cu greu.

POPAS ÎN MEMORIE

Mihail Ghițescu

"Cu mâine zilele-ţi adaugi", spune un vers din Eminescu; însă paradoxal, pe cea de ieri nu poţi s-o scazi; ea rămâne s-o duci pe umeri cu toate împlinirile şi necazurile ei, până în final. În acest fel, bucuriile, rătăcirile şi spaimele alcătuiesc un tot integral denumit "Istorie". Tot acest amalgam de fapte măreţe şi reprobabile nu se produce din senin, ci datorită înţelegerilor şi neîntelegerilor oamenilor care alcătuiesc societatea.

Aruncând o privire în trecut, constat cu durere că de-a lungul întregii sale istorii, omenirea a trecut prin nenumărate războaie, însă cele două, mondiale, din secolul douazeci au fost de un tragism fără precedent, prin distrugerile materiale şi umane lăsate în urmă, precum şi prin schimbarea geografiei şi a sistemului de convieţuire umană. Fiind un om care a participat efectiv la această cumplită conflagraţie, deci făcând parte din generaţia cea de sacrificiu, cea fără tinereţe, dar ca prin miracol supravieţuind, la vârsta mea de peste nouă decenii, port cu mine nealterate amintirile acelor ani de încercări, pe care nu-i regret şi, dacă acum patria mi-ar cere s-o iau de la capăt, n-aşi ezita o clipa s-o fac cu şi mai mare convingere.

Este o absurditate că, părăsindu-ţi patria şi negându-o, fenomen frecvent actual, vei găsi, ca prin miracol, un loc în care să-ţi schimbi originea etnică. "Niciodată nu poţi deveni din cal măgar!", nu trebuie uitat. Personal am trecut printr-o asemenea experienţă şi m-am convins că indiferent unde vei fi la un moment dat, pe această planetă, nu poţi fi altceva decât ceea ce eşti.

În August 1944, mă aflam în Germania, la Halle; un oraş vechi, cu istorie, fost – într-o vreme – şi capitală de Land; o aşezare urbană pe râul Saale cu o albie largă,

canalizată, cu ziduri de piatră şi poduri de piatră care asigurau comunicarea lejeră a populaţiei pe cele două maluri ale cursului apei ce se strecura printre colinele domoale ale localităţii. Terminasem anul doi al şcolii de aviaţie, ultimele probe susţinându-le cu succes în ziua de 13, urmând ca în curând, împreună cu ceilalţi colegi, să mă întorc în ţară. Dorinţa revenirii în ţară era cu atât mai ardentă, cu cât tăvălugul războiului era la graniţa României, şi toate speranţele în refacera vechilor hotare se năruia. Pentru generaţia mea, serviciul militar nu era o obligaţie, ci dimpotrivă – o datorie sfântă; de a fi gata în orice moment de sacrificiul suprem pentru apărarea pământului strămoşesc. Odată cu încheierea cursurilor şcolii, în mod normal, noi ieşisem de sub jurisdicţia regimului instuţional; însă fiind străini, trebuia ca imediat ce documentele şcolare au fost definitivate, un delegat special să ne conducă până în ţară şi să ne încredinţeze Statului Român . 2-3 zile au trebuit ca să se întocmească toate formalităţile necesare părăsirii şcolii şi implicit a Statului German. În consecinţă, ne mai fiind integraţi în niciun program, pentru a putea părăsi şcoala, am primit fiecare elev câte un ausweis de liberă trecere pe timp de trei zile, pe care să-l prezentăm la paza de la poartă, când am fi vrut să ieşim în oraş. Şcoala, ca instituţie cu regim militar, avea reguli severe de disciplină şi conduită; cu un regim închis, având locaţie destul de întinsă, în care erau numeroase clădiri folosite ca spaţii de cazare a cadeţilor, precum şi pentru depozite de materiale necesare complexelor procese de instruire a tinerilor viitori ofiţeri. Întregul perimetru al şcolii era împrejmuit cu zid înalt şi porţi de fier bine păzite de o gardă militară înarmată, astfel că dinafară în interior nu se putea pătrunde fără permis, şi nici din interior, afară. Înafara de români, în şcoală erau instruiţi şi de alte naţionalităţi: italieni, filandezi şi unguri. Cu aceştia din urmă am avut dese conflicte; şi în urma unuia mai grav, anchetat de conducerea instituţiei, unul dintre colegi a fost exmatriculat şi trimis in ţară. Evoluţia dezastruasă a razboiului mă îngrijora foarte mult; abia aşteptam întoarcerea acasă, în ţară, la camarazii mei cu care încheiasem un ciclu valoros de instruire militară şi alături de care doream cu deosebită ardoare să fiu de folos ţării şi, la nevoie, să nu uit nici de tributul de sânge datorat acesteia. Este de înţeles că nu puteam părăsi acest frumos şi deosebit de important oraş, înainte de a-i face o ultimă vizită de rămas-bun. Halle pe Saale era un oraş cu cu o populaţie de peste 250.000 de locuitori; capitală de district (un fel de judeţ, în administraţia noastră) cu importante vestigii istorice: Domul Sfântul Ulrich, din sec. XV, ruinele castelului Moritzburg, grădina publică şi altele. Fiind declaraţi promovaţi ai Şcolii de Ofiţeri de Aviaţie, şi mai având trei zile pâna era gata încheierea formalităţilor de repatriere şi, implicit, părăsirea Germaniei, împreună cu alţi colegi am căutat să beneficiem de “Ausweis”-ul obţinut, prin care ni se îngăduia părăsirea fără oprelişti a instituţiei, între orele 8 şi orele 20, şi am pornit hai-hui prin oraş. Să cheltuieşti prea mult, nu prea aveai pe ce, întrucât fiind război, totul era raţionalizat; erau Cartele. Într-un restaurant fără Cartele, puteai primi cartofi fierţi sau prăjiţi, sanvişuri cu margarină, peşte - din când în când – şi bere la discreţie (cea mai căutată fiind Dukelbier – berea neagră).

Două zile am colindat prin oraş, luându-ne la revedere cu bucuria întoarcerii acasă. În dimineaţa zilei de 15 august, am predat uniforma germană şi am îmbrăcat hainele cu care venisem la începutul timpului de şcolarizare; momentul a devenit un fel de ritual al redobândirii identităţii noastre de Români. Locotenentul Alec Predescu, cel care a vegheat asupra noastră în tot timpul şcolarizării ne-a comunicat milităreşte, ne-a transmis dulcii fiori ai bucuriei:

- La miezul nopţii, ne îmbarcăm şi plecăm spre Ţară! Toate formalităţile au fost încheiate şi, un delegat al ambasadei mi le-a încredinţat în primele ore ale acestei zile! Pentru a nu întâmpina greutăţi la graniţa Ungariei, un ofiţer german ne va însoţi până la Bucureşti!

La aflarea acestei veşti pe care o aşteptam “cu sufletul la gură”, spontan, fără comandă, toţi cei 19 absolvenţi, într-un glas, am strigat cu aplomb:

- Să trăiţi, domn’ locotenent! Trăiască România! Uraaa!

În această stare de bucurie, am încercat un sentiment deosebit, şi anume că oricât de bine ar fi printre străini, numai în ţara ta te vei simţi acasă şi liber. Mai mult decât atât, încă de la începutul anului 1944, principalele obiective strategice ale Germaniei au fost supuse unui puternic bombardament de aviaţie al aliaţilor. Halle fiind la o distanţă de aproximativ 20 km. faţă de Lepzig, unde se afla cea mai importantă uzină chimică a Germaniei, ce alimenta cu produsele sale deosebit de valoroase maşina de război, constituia un obiectiv de prim rang ce trebuia lichidat de către aliaţi, iar avioanele de bombardament, în drumul lor către ţintă, treceau pe deasupra oraşului în care eu împreună cu camarazii mei ne aflam; războiul ar fi fost necruţător, iar moartea nu avea un comportament selectiv. În momentele când sirenele de alarmă sunau prelung pericolul aerian, oraşul intra în întuneic total, iar noi ne adăposteam în buncăre special amenajate să reziste exploziilor bombelor lansate din avioane. Astfel, în acel an 1944, zeci de nopţi am fost nevoiţi să le petrecem în buncăre, iar plecarea era cu atat mai mult dorită pentru a scăpa de spaimele morţii dincolo de patrie.În acea zi, la ora 17, cantina şcolii ne-a oferit ultima masă şi hrană rece pentru două zile, conform întelegerii convenite cu ambasada României. La 18 fix, am închis pe dinafară poarta şcolii, însoţiţi de ofiţerul român care ne-a supravegheat tot timpul, şi oberleutnanul Otho Wrobel – împuternicit al comandamentului German ca să ne ducă teferi în ţară, unde urma să depună şi rezultatele şcolarizării noastre. Deplasarea spre gară s-a făcut ordonat, încolonaţi câte doi, fiecare cu câte un rucsac în spate şi cu câte o valiză în mâna dreaptă, în care transportam obiectele intime personale. În fruntea coloanei, mergea ofiţerul german, iar în încheiere – ofiţerul român. La ora 20, ne-am îmbarcat într-un vagon clasa doua, la un tren accelerat, pe direcţia Lepzig-Praga-Viena. A doua zi, la ora 10, am ajuns în gara centrală din Viena. Accelerat spre Budapesta-Bucureşti, în care ni se rezervaseră locuri, era peste 8 ore. Ofiţerul german cunoştea foarte bine oraşul şi, ca urmare, s-a oferit să ne conducă la câteva dintre cele mai importante obiective turistice ale Vienei. În cele 8 ore avute la dispoziţie, neobositul “ghid” ne-a purtat pe străzile

strălucitorului oraş, arătându-ne Opera, Primăria şi Catedrala Sf. Ştefan unde am urcat sutele de trepte până în turnul clopotniţei, de unde am privit cu fascinaţie splendida panoramă a acestei Metropole Europene. Ultimul obiectiv la care am zăbovit mai mult a fost ”Pratersul”, unde deşi ne aflam în plin război, mijloacele de divertisment funcţionau fără oprelişti. În încheierea acestei plimbări prin Viena, împreună cu toţi camarazii, suiţi în boxele din “Roata Lumii”, am făcut o rotaţie completă şi – întorcandu-ne la timp în Gara Centrală, la ora18 – ne-am urcat în trenul accelerat Viena – Bucureşti, ultima etapa a întoarcerii noastre acasă.

În seara zilei de 17 August, un scrâşnet prelung de şine de cale ferată, şi trenul accelerat Viena – Bucureşti opreşte pe unul din peroanele Gării de Nord. Toţi cei 19 camarazi din compartiment, cu bagajele în mâini, sărim străfulgeraţi în picioare, izbucnind într-un strigăt: “Uraa! Traiască România!”. Am coborât fără grabă din vagon şi – la ordinul ofiţerului român însoţitor, după ce ne-am încolonat spre a fi conduşi la unitatea militară de cazare – cu respect şi recunoştinţă ne-am luat rămas-bun de la oberleutnanul german care ne-a condus până în Ţară; iar acesta, cunoscând Bucureştiul, s-a îndreptat spre Ambasadă, în vederea depunerii documentelor noastre de şcolarizare, spre a fi înaintate Ministerului Apărării.

*

Se înserase. Din cauza restricţiilor de război, gara era slab luminată, iar în caz de alarmă aeriană, aceasta ar fi rămas total în întuneric. Pe peroane – forfotă; o continuă mişcare de lume; unii părăsesc gara, alţii se grăbesc să urce în tenurile ce avea să-i ducă la destinaţie. Pe feţele lor tăcute, îngândurate, poţi citi teama, nesiguranţa. Rezultatele dezastruase de pe front induceau în psihologia lor spaima, deznădejdea. Circula zvonul că Ţara va fi ocupată de trupele bolşevice, şi că va fi supusă unui regim de teroare.

Personal eram încercat de un alt sentiment; şi anume: că sunt în Ţara mea, deci acasă, gata oricând să-mi îndeplinesc jurământul depus atunci când m-am înrolat în armată. În aceste condiţii, împreună cu ceilalţi camarazi, am mărşăluit în linişte până la unitatea militară unde am fost bine primiţi, fiind din vreme anunţată de revenirea noastră în Ţară.

*

În zilele ce au urmat, au avut loc activităţi de rutina, privind reidentificarea individuală a fiecăruia, urmând ca, pentru viitor, organele militare competente să hotărască locul unde va fi repartizat fiecare. În ziua de 20 August, am primit un concediu de 15 zile, urmând ca în ziua de 5 Septembrie să începem activitatea militară în unitatea la care vom fi repartizaţi, şi unde organele militare competente să dispună încadrarea în unitaţile operative ale armatei din Ţară sau de pe front, în funcţie de gradul de pregătire al fiecăruia în urma şcolarizării. De la comandantul unităţii care ne cazase, am primit foile de drum, pentru cei ce mergeau în provincie, şi biletele în care se consemna durata concediului, fiind necesare la o eventuală nedorită întâlnire cu patrulele Comenduirii (Poliţia militară). De comun acord cu comandantul care ne însoţise pe toată perioada şcolarizării, întregul lot ne-am întâlnit pentru a ne lua rămas-bun.

- Dragi camarazi, – se adresează comandantul –, în primul rând este de datoria mea să vă felicit pentru încheierea cu succes a cursurilor la această şcoală! Vouă, personal, nu vi s-a înmânat niciun document care să ateste rezultatele individuale ale fiecăruia dintre voi; acestea fiind consemnate în documentele oficiale pe care ofiţerul german, delegat al şcolii, le va pune, prin Ambasadă, la Ministerul Apărării. Eu am văzut documentele şi v-am felicitat în cunoştinţă de cauză. Momentul istoric pe care îl trăim în prezent este foarte dificil , deoarece soarta războiului este incertă, iar visul nostru de reîntregire devine o himeră. Suntem ostaşi, ne iubim Ţara şi suntem gata în orice clipă să ne jertfim pentru Ţară. Ne desparţim cu regretul că de acum nu vom mai fi niciodata împreună, şi nu se ştie dacă pe drumurile vieţii ne vom mai întâlni vreodată. Vă urez un concediu cât mai reconfortant, şi soarta să vă protejeze în încleştarea în care veţi fi angajaţi în această cumplită conflagraţie!

Spontan, ca la o comandă, am strigat toţi în cor, cu toată convingerea: “Să trăiţi, Domnule Locotenent! Vă iubim!”

Despărţirea a fost emoţionantă; cu strângeri de mâini şi îmbrăţişări, fiecare stăpânit de teama că s-ar putea să nu ne mai vedem niciodată. Războiul este necruţător, iar după încheierea acestuia, mai ales în acele sumbre previziuni, nimeni nu putea previziona care vor fi drumurile şi soarta supravieţuitorilor. Teama a fost justificată, deoarece în anii ce au urmat, personal, în viaţa mea civila, nu m-am mai întâlnit, decât în mod întâmplător, doar cu trei dintre foştii camarazi.

*

În seara zilei de 21 August, am tras zăvorul la poartă şi am intrat în casa părintească. Ciontea, câinele care era legat, cu lanţul de gât, scheunând, m-a întâmpinat bucurându-se de întoarcerea mea. Celor de acasă le scrisesem din timp că în luna August mă întorc definitiv în Ţară; aşa că sosirea mea n-a mai constituit o surpriză; mama, bucurându-se deosebit, înduioşată mi-a rostit printre lacrimi:

- Bine că te-ai întors, mamă, că ruşii sunt la Prut, şi dacă te prindeau printre străini, nu ştiu dacă mai apucam să te mai văz!

Bucuria reîntoarcerii acasă era pe deplin justificată, dar în acelaş timp faptul că eram ostaş, pentru care depusesem un jurământ de credinţă faţă de patrie, datoria civică şi, în primul rând conştiinţa, mă obliga să merg până la capăt, indiferent de consecinţe. Eram matur, aveam 24 de ani; deplin sănătos, puternic animat de sentimentul datoriei faţă de patrie, gata oricând pentru sacrificiul suprem, dacă aceasta ar fi fost necesar.

Ştiindu-mă departe de ţară, părinţii nu s-au temut niciodata de soarta mea; mai mult erau îngrijoraţi de viaţa fratelui meu, mai mic cu doi ani, care lupta pe front într-un regiment de artilerie antiaeriană, şi scăpase ca prin minune în încercuirea din Crimeea. În acele zile de August, teama ocupării Ţării de către trupele bolşevice era unanimă.

În primele zile după reîntoarcerea mea acasă, după ce mi-am vizitat rudele şi prietenii, am dezbrăcat haina militară şi, în haine civile am ieşit în oraş, curios să cunosc dacă în timpul absenţei mele s-au produs ceva schimbări. Aşa cum bănuiam, în oraş nu mai era acea animaţie specifică anilor dinainte de declanşarea războiului, ci o lume blazată, grijulie să-şi rezolve în general problemele curente, de imediată necesitate. Din generaţia mea, n-am întâlnit nicio cunoştinţă. Fosta mea prietenă, pe care o iubisem cu adevărat, se căstorise în primăvara acestui an. Era în seara zilei de 23 August 1944, când , întorcându-mă acasă, un bun prieten vecin cu mine, observându-mă pe stradă, mă strigă:

- Mişu, am aflat că ai sosit de câteva zile din Germania şi regret că n-ai trecut să mă vezi! Hai, urcă până la mine să te văd cum arăţi!

Am deschis poarta şi am urcat cu plăcere la vechiul meu prieten Karaguiaur, pe care l-am îmbrăţişat cu multă căldură. Cu deosebită plăcere am stat de vorbă povestindu-i despre viaţa de cadet, petrecută în Germania. În tot timpul acestei convorbiri, aparatul de radio a stat deschis deoarece, anterior, se comunicase că la ora 20, regele Mihai al României va transmite către Ţară, un comunicat important.

La ora 20 punct, după ce spikerul anunţase ora exactă, am auzit vocea regelui Mihai care, ferm şi stăpân pe sine, anunţa:

- Români! Mareşalul Ion Antonescu a fost arestat şi, ca urmare, România a trecut de partea “Aliaţilor”! Am ordonat ca Armata Română să întoarcă armele împotriva trupelor Germane!

Acest moment a fost crucial nu numai pentru evoluţia războiului, ci şi pentru soarta României…

(Va continua)

Ionel Dincă

M A T R I M O N I A L E

A te însura, nu e un simplu joc; e şi asta o problema adeseori prea mult controversată: o artă – îi spun unii, aşa…la general, fugind de explicaţii; un noroc – îi spun eu, luând-o en detail; sau…(asta, iubite cititor, ţi-o spun mai la ureche) sau un blestem, când nu ţi-a surâs soarta, n-ai făcut ochii mari, n-ai căutat de-ajuns să-ţi afli jumatatea potrivită. Dintr-un cal boieresc, ajungi mârţoagă; dintr-un tânăr zvăpăiat, ajungi să nu mai poţi face un pas fără să fii văzut de ochiul vigilent al soacrei, fără să te săgeteze privirile înţepătoare ale consoartei; să nu poţi să vorbeşti decât numai atunci când ea, consoarta, se îneacă sau face pauze să bea puţină apă.

*

Tilică, până la treizeci de ani, a fost ferit de toate:

De noroc – ce să zic? Nici nu l-a văzut, nici pe acolo n-a trecut;

De blestem – l-a ferit Cel de Sus, cât timp n-a deschis gura să se însoare.

Toate, până la o vreme însă; până ce nori negri, grei, s-au abătut bulugindu-se deasupra lui:

- Tilică, mamă! Mă vezi că sunt bătrână; sunt singură. Tu pleci încoace, încolo; rămân uitată-n cas’ de Dumnezeu. E timpul să-ţi încerci şi tu norocul; adu-mi în cas’ o noră!

- Uşor de zis din gură, mamă!... - se tângui Tilică. Dar cum? Pe cine? Nu vezi ce greu e s-o găsesc? Pe cine să întreb?

- La “Matrimoniale”, mamă!... Pe mulţi i-a însurat! Pe mulţi i-a făcut oameni asta! Încearcă şi tu; sunt bătrână!

- Mamă, e a treia oară; dar pentru tine, hai!

- Cum, ai mai încercat?!

- Daa! Nu ţi-am spus. Stai jos să-ţi povestesc. Ascultă: Cumpăr acum trei-patru zile “Curierul”. Trec în revistă paginile, ştirile… mă opresc la “Matrimoniale”: “Tânară: intelectuală…nu prea; blondă; de treizeci şi doi de ani, înaltă – 1,70; ochi de culoarea cerului de primavară, sprâncene negre-corb, arcuite; buze fragede, senzuale; corp binedăltuit, sexi, cu rotunjimi perfecte, îmbietoare, binereliefate; serioasă… nu prea exagerat, caut tânăr sub 40 de ani: suplu, viril, vioi, ceva mai multă carte, priceput în iubire, maestru-n vorbe dulci – în vederea căsătoriei; eventual …întâi de probă. Telefonaţi la… sau scrieţi la C.P.33; O.P. 6”. Iau iute carneţelul, pixul, notez şi apoi telefonez la… Îi scriu…îmi scrie… îi trimit poză… şi ea. Ne-am înţeles să ne-ntâlnim la film; să nu iau, că ia ea bilete. Mă îmbrac la “trei ace”: perfect, binefăcut, prezentabil… a-ntâia! Nici nu-mi venea să cred că eu sunt eu! Ghinion însa: ajung la film…după ce începuse; nu, tu, autobuz… nu, taximetru… ca un făcut! Târziu, de-abia, şş-şit! – un taximetru. M-a lăsat el în faţa cinematografului, dar prea târziu; deja-ncepuse filmul. Cumpăr şi eu bilet şi intru-n sală. În sală – beznă…de să-ţi bagi mâna-n ochi! Nu, tu, vr-un beculeţ aprins… nu, cel puţin, o ferastruică, să poţi zări ceva. Doar un fuior de raze - strânse şi-alea ca-n cercuri – ce ducea spre ecran. “Cum s-o gasesc?!” Stau eu un timp aşa… să mă acomodez cu bezna, cercetez peste lume – degeaba; nu desluşeam nimic. Scot şi aprind lanterna; o plimb întâi de-a lungul, apoi de-a latul sălii…mă-njură nu ştiu câţi…şi – nimic! Când chiar nu mai speram nimic, într-un colţ, mai în dreapta sălii – o blondină. “Blonda mea! – şoptesc; şi mă cuprind fiori. Gianina!” Şi – sfoară către ea! Lanterna o stinsesem. M-am împiedicat, m-au cam bombănit unii, mi-au dat şi peste glezne… eu – tot-nainte furibund. Îngerul vieţii mele era-n

sală; mă aştepta! Şi pentru mine, doar atâta conta. Târâşi, grăpişi, ajung la ea. Să par îndrăgostit, îi prind capul în mâini şi-o sărut pătimaş; o dată, de două, de trei ori… nu le-am mai numărat; ce mai conta? Destul că îi luase piuitul; tot aerul. Şi mai-mai să şi cred că o dădusem gata, că îi pusesem pe jeratec inima, şi-aş fi fost ferm convins de asta, de nu s-ar fi ivit neprevăzutul; mai pe şleau – ceasul rău. O văd că se desprinde, mă-mpinge, se ridică şi se porneşte să-mi aplice, nu mai ştiu câte lovituri în cap, cu coada măturii – era femeia de serviciu; se aciuase şi ea, săraca, să vadă din nou filmul; îl mai văzuse şi îi plăcuse. În ziua aia, acasă, parcă mi-a tot plouat într-una; n-am mâncat decât seara. A doua zi, primesc un telefon; Gianina!

- N-ai venit!... zice. Te-am aşteptat pe rândul din mijloc, la jumătatea sălii; ţi-a stat tot timpul locul gol! Poate nu vii nici mâine!... Dar de data asta mai iei şi tu bilete; mai camuflate aşa… Ştii tu de ce!... Aş prefera la parter; ultimul rând, în colţ, pe dreapta; nu uita!

- ‘’Mâine”, cum a zis ea, am fost din timp la uşă; luasem eu bilete. Aşteaptă eu… aşteaptă… sufletul! Gianina mea nici gând să se zărească. Deja-ncepuse filmul. Se-nchiseseră uşile. ”Hai să-l mai văd o dată!”- zic; şi intru gânditor, plouat. Ştiam… cu ochii închişi locurile: ultimul rând la parter, dreapta, ultimele două numere. Mă duc direct acolo. Când… ce să vezi? Minune! Blonda mea deja mă aştepta; îşi ocupase locul (“N-o fi avut încredere, şi a luat tot ea bilete! – gândesc. Draguţa!...”). N-apuc să m-aşez bine, că-mi şi încolăceşte gâtul. Două braţe lungi, moi, catifelate, mă prind ca între tentaculele unei caracatiţe. Rămân mut de uimire; prostit de-atâta fericire!

- Mă zăpăcitule, de ce mă faci sa fierb, mă?... – mă întreabă şi mă sufocă în sărutări blondina. Ştii tu de când te-aştept? Am schimbat locurile; ale noastre erau mult mai în faţă; se ocupaseră şi a trebuit să le accept p-astea. Mai bine; mai la întuneric, aici; nu se mai holbează unul şi-altul la noi .

- Până la pauză, am stat numai îmbrăţişaţi, mamă; nu-şi mai dezlipea faţa de pe a mea; mă şi credeam în Rai! Să nu dispară vraja, continuam să rămân mut; nu scoteam nicio vorbă; îi răspundeam doar strângând-o lung, prelung la piept; mai pătimaş, mai tare! Şi ea se supunea atât de blând, de dulce…! Cum s-aprinse lumina, la pauză, parcă veni potopul! Parcă luase foc!

- Tu cine dracului mai eşti?... Cine te mai aduse şi pe tine, mă? Pe tine te pupai eu, mă? Pe tine te-aşteptai? Uşchi, fir-ai al dracului, că chem. poliţia! Al dracului!... Substituire de persoană, hai?

- Mi-a spulberat tot visul, mamă! Mi-a tăiat tot elanul! M-am lecuit; aşa rămân!

- Măi maică, eu tot în “Matrimoniale” cred! Mai dă un telefon; mai caută!

- Mamă, decât cu cozi de mătură în cap sau să dorm la poliţie, mai bine lasă; vin ele după mine; n-or sta nemăritate!

DUMITRU BRĂTIANU

Romel Stăncioiu

Familia Brătienilor, care îşi are originea în localităţile de la poalele Făgăraşului, a dat ţării numeroase personalităţi politice ce şi-au pus amprenta asupra multor evenimente majore din frământata istorie a poporului roman.

Pe linie paternă, strămoşii lui Dumitru şi Ion C. Brătianu au vieţuit pe valea Vâlsanului, la Brăduleţ, localitate situată la 18 km depărtare de fosta cetate de scaun a ţării Româneşti - Curtea de Argeş. Aceştia au fost mici boiernaşi care, până la începutul secolului XVII au rămas în obscuritate, nefiind incluşi în Divan, nu sunt menţionaţi în documentele vremii decât ca martori în diverse litigii.

Ionel Brătianu este cel care scormoneşte în arhivele vremii şi-şi îndreaptă atenţia spre o altă ramură de descendenţă a strămoşilor părintelui său, cea a boierilor din Şuici şi Cepari, mari dregători ai Ţării Româneşti, încă de la sfârşitul sec. al XV-lea.

Din familia marilor boieri, cu vaste domenii în Şuici, Cepari şi Tigveni, se trag mai multe femei căsătorite cu Brătieni. Una dintre acestea, Anastasia, alintată Sica, fiica lui Constantin Tigveanu, s-a căsătorit cu Constantin (Dincă) Brătianu, cu care a zămislit şapte copii, trei băieţi: Teodor, Dumitru şi Ion şi patru fete: Maria, Ana, Zinca şi Cleopatra. Anastasia părăsăşte această lume în 1839, iar Dincă în 1844, ambii îşi dorm somnul de veci în tinda Bisericii Domneşti din Cetatea Basarabilor.

Dintre cei trei fii ai lui Dincă, Dumitru şi Ion se înscriu în galeria marilor bărbaţi ai ţării care s-au aflat la loc de frunte în rândul militanţilor pentru făurirea României moderne.Data naşterii lui Dumitru este incertă, dar conform unei scrisori expediată de el de la Paris în data de 3/15 ianuarie 1844 afirmă că: „*Într-adevăr eu sunt născut la o mie optsute şaptesprezece*”. A văzut lumina zilei în casa lui Dincă Brătianu din Piteşti, unde apoi a copilărit şi a început să cunoască lumina cărţii. După o instrucţie elementară la Piteşti, a fost dus la Bucureşti şi înscris la Colegiul Naţional „Sf.Sava”. Aici se distinge printre cei mai meritoşi elevi, dând dovadă de o profundă

dragoste faţă de patria şi poporul din care se trage. După studii strălucite la Sf. Sava, educat în spiritual hărniciei şi al muncii, înzestrat cu înalte principia morale, Dumitru Brătianu este trimis de către tatăl său în 1835 la Paris spre a-şi desăvârşi studiile.

Drumul lung de la Piteşti la Sibiu îl poartă prin Curtea de Argeş unde poate admira celebra Mânăstire a lui Neagoe Basarab şi Biserica Domnească, ctitorie a primului Basarab, apoi diligenţa străbate agale dealul greu de trecut al Momăii, după care ajunge la Tigveni, locul de obârşie al mamei sale, unde au sălăşluit bunicii şi străbunicii săi. Încântat de locurile natale ale mamei, îşi continuă drumul spre Vâlcea, iar apoi pe Valea Oltului, spre Sibiu şi de acolo spre Pesta, Viena şi Paris.

Ajuns în oraşul luminilor, este atras de tumultul vieţii pariziene şi îmbrăţişează la repezeală ideile liberalismului radical, promovate de Partidul Republican. Între anii 1836-1848, sub pseudonimul Regnauld colaborează cu articole la ziarul „*Le National*" şi „*La Revue Independent*".

Dedicat cu pasiune învăţăturii, trece fără dificultăţi bacalaureatul, după care la insistenţele lui Nicolae Creţulescu, student la medicină, se înscrie la aceeaşi facultate pe care o frecventează un an, fără a-şi afla vocaţia în acest domeniu. Se îndreaptă spre Facultatea de Drept, pe care o termină în mod strălucit, şi numai evenimentele de la 1848 îl împiedică să-şi susţină o teză de doctorat.

În capitala Franţei, tinerii români pun la cale înfiinţarea „*Societăţii pentru învăţătura poporului roman"*, prin care urmăreau emanciparea patriei lor aflate de foarte multă vreme sub apăsarea dominaţiei străine. Printre iniţiatorii societăţii înfiinţate la 20 august 1839 se numără Dumitru Brătianu, Ion Ghica, Alexandru Golescu şi alţi tineri entuziaşti, care sperau, acţionau şi luptau pentru cauza naţională.

În tot acest timp Dumitru se află în relaţii bune cu ai săi, care se simt mândri de un asemenea frate. Iată ce scrie Ion C. Brătianu *„cât de fudul sunt că am asemenea frate de a căruia frăţie am cea mai mare dorinţă de a mă face vrednic"*.

La Paris, Dumitru trece din ce în ce mai greu prin lipsuri, făcându-l să tânjească tot mai mult după „*dulcele plăceri ale familiei*" şi adesea abătut să-şi ducă viaţa „*departe în gheara străinului*".

La 1840, dornic de învăţătură i se alătură la Paris şi fratele său Ion alintat „Iancu", fiind primit să locuiască împreună. Cuprins de bucuria reîntâlnirii, Dumitru îi scrie tatălui său: *„Pentru sufletul străinului, iubite tată, zâmbetul unui frate este un curcubeu, scoborât din cer pentru pământ, o rază, un dar dumnezeiesc. Streinătatea e tristă şi posomorâtă."*

În 1841, Dumitru Brătianu, ca o încununare a eforturilor atâtor ani de studii, îşi susţine teza de licenţă, în care dezbate dreptul de proprietate şi diversele modalităţi pentru dobândirea lui. În concepţia lui, dreptul de proprietate decurge direct din dreptul de libertate individuală, întrucât liberatea fără proprietate este un cuvânt lipsit de interes.

Susţinerea cu succes a tezei de licenţă îi dă noi imbolduri pentru perfecţionarea carierei pe care şi-a ales-o şi anume pregătirea tezei de doctorat, dar lipsa banilor îl obligă pe el şi pe tatăl său la noi eforturi materiale care nu se pot concretiza în nici-un fel.

Dincă Brătianu care-l susţinuse atât de mult, vreme de şapte ani, era convins *„că singura moştenire nepieritoare cu care un părinte îşi poate înzestra copii, este învăţătura, educaţia."*

Cunoştinţele pe care le poseda îl îndreptăţeau să obţină fără probleme şi titlul de doctor în drept, al Universităţii din Paris, dar socoteşte că este mai necesar a se dedica izbăvirii patriei şi poporului său, atât de primejduite în existenţa lor.

La1842 ţara trece prin mari frământări politice, jugul de lemn turcesc este înlocuit cu jugul de fier rusesc, domnitorul Dimitrie Ghica a fost destituit şi înlocuit cu Gheorghe Bibescu, aservit ţarului rus Nicolae I, Pavlovici.

În zadar, Dumitru Brătianu insistă pe lâgă cancelariile occidentale, ca Principatele române să devină un stat independent şi suzeran, sau măcar să nu accepte trecerea sub altă suveranitate. Marile puteri nu iau în seamă deziderate tinerilor români şi lasă ţara pradă intereselor ruseşti şi otomane.

La 1843, Franţa se confruntă cu o gravă recesiune şi lipsă de alimente, astfel că scrie acasă: *„numărul martirilor foametii este destul de mare ca să umple jurnalurile Parisului* ş-*ale Franţei întregi"*.
Măsurile represive luate de autorităţi, obligă elementele republicane de stânga să se retragă în clandestinitate şi să-şi desfăşoare activitatea în aşa zisele loji masonice. Atât Dumitru Brătianu cât şi fratele său Ion, precum şi C.A.Rosetti au fost primiţi în loja masonică L Athenee des Etrangers (Ateneul Străinilor), unde intră în contact cu renumiţi democraţi şi republicani de orientare radicală.

În 1845 după moarte tatălui său, Dumitru revine în ţară unde se afla deja şi fratele său, Ion. În 1846 se reîntorc la Paris şi activează ca membrii fondatori ai *Societăţii studenţilor români din Paris,* aflată sub patronajul poetului Lamartine şi prezidată de Ion Ghica. Toţi membrii societăţii erau puternic marcaţi de pasiunea de a lupta şi de a învinge, dar Dumitru Brătianu era cel mai fervent militant pentru cauza naţională şi era puternic influenţat de liberalii radicali Jules Michelet, Edgar Quinet şi Adam Mickiewicz. (Ceva mai târziu, pe la 1853, toţi trei sunt concediaţi de la College de France, sub motivul că au refuzt să jure credinţă noului regim). Strădaniile lor nu se opresc aici, şi în noiembrie 1847, 24 de tineri între care Nicolae Bălcescu, Nicolae Ionescu, fraţii Brătianu, C.A. Rosetti ş.a. pun bazele *Societăţii în vederea înfiinţării de* ş*coale în Principate.*

În februarie 1848, la Paris izbucneşte revoluţia franceză , care culminează cu formarea unui Guvern provizoriu ce deschide drumul reafirmării poporului în viaţa politică. Aflaţi la Paris în zilele fierbinţi ale declanşării revoluţiei, Dumitru şi Ion Brătianu participă pe baricade alături de insurgenţi, luptând cu arma în mână.

Revoluţia paşoptistă se extinde spre est până în ţara Românească, unde forţele progresiste reuşesc să deţină puterea de stat pentru mai mult timp.

(va urma)

Adrian Mitroi

Vulpea beată

Coana vulpe, cea blănoasă
A ieşit tiptil din casă
Şi merge întins “la piaţă”
Pentru-a “cumpăra“ o raţă.

Vremea e în sărbători,
Afară e frig de mori.
Coana vulpe-i zgribulită,
Cu blăniţa ciufulită.

Peste tot miroase fin
A friptură şi a vin,
Cozonac, sarmale, peşte
Şi sătulul ameţeşte.

Oamenii petrec, măi frate,
Mâncă, beau pe săturate.
Cu stomacul hămesit
Vulpea, oare, ce-a simţit?

În curte-a intrat uşor
Şi-a şterpelit din pridvor
Un coş bine garnisit,
De colindă pregătit.

Ospăţul este pe rupte,
Mâncă, bea şi coana vulpe,
Dar în sticlă nu e lapte
Vulpea a băut cât şapte.

Şi cum era chefu-n toi
A băut vin de butoi
De a cazut beată criţă
Drept în mijloc de uliţă.

A găsit-o Nae Chelu
Şi-ndată i-a făcut felu’.
Blana este-acum căciulă
La o cucoană fudulă.

Dacă-n viaţa ce-o trăieşti
O clipă tu nu gândeşti,
O s-ajungi ca vulpea beată
Şi pierzi totul dintr-o dată.

Alb şi negru

Au început să cadă, iar,
Stelele de pe cer de noapte
Şi, în baletul lor bizar,
Adună amintiri din şoapte.

Se-aştern uşor peste pământ
Într-o mantie de mătase
Ce mă ajută să descânt
Frigul ce mi-a pătruns în oase.

Şuieră şarpele de vânt,
Acoperind urme de paşi
Cu ancestralul jurământ:
Totul, în urma ta, să laşi.

Ferestrele au îngheţat,
Au flori tăcute de cristal
Pe care iarna le-a sculptat
Scrijelind cu al său pumnal.

Copacii par că sunt stafii
Cu gheare lungi de sticlă rece
Şi nu mai ştiu dacă sunt vii,
Printre ei, crivăţul când trece.

Coşuri trag fire lungi de fum
Spre ghemul dintr-un nor cernit,
Iar gerul ascunde pe drum
Capcane pentru om grăbit.

În aer, ciorile sunt sloi,
Pete de tuş ce stau să cadă;
Coboară pe un măturoi
Ce-l poartă omul de zăpadă.

Trozneşte neaua sub picior,
Căci paşii noştri o intrigă,
Vibrează ţurţuri, jalnic cor
Făcut cu pietrele ce strigă.

Fântânile au îngheţat,
Albul şi-ascute acele,
Babele au ajuns la sfat,
Trăgându-şi greu cojoacele.

Doar focul, dacă-o mai putea
Să-nghită lemne până-n zori,
Căldura lui o să ne-o dea
Şi vom intra în sărbători.

MĂSURA TIMPULUI

Ne scaldă luna,
Iar soarele e-n contratimp
Perdeaua aproape opacă
acoperă frunzele muşcate
de o mişcare haotică şi plânsă.
Ce demon destramă tăcerea
şi lina curgere a vremii?
Descoperirea altor paşi
Va fi stat sub îndoiala
plecării corabierilor!
Numai contratimpul aştrilor
va nota măsura paşilor lui Columb!

TU NU EXIŞTI!

Tu nu exişti, tu nici nu eşti,
In goluri mari împărăteşti
Nu ai Craciun ca să adaşti,
N-ai o geneză să te naşti!
Mă duce gândul ca n-ai nume
Şi că exişti în altă lume
De vremuri grele şi nevoi
Zadarnic caut înapoi!
Că nu exişti, nu ai de unde

De mine să te poti ascunde
Şi iar alunec către nord
Vâslind zadarnic bord la bord...
Bat în pendulă, bat cu anii
De se trezesc din somn duşmanii

SONETUL DE PIATRĂ

Ieri am călcat o piatra şi mi-e sete,
De gura ei cu-njuraturi viclene,
Mi-e-o foame oarbă să fiu luat în pene
şi doar iubirea albă să mă-mbete
Mi-e dor nespus să beau ca Diogene

Constantin Păun

Mâhnit c-am ridicat-o de sub ghete;
S-o dau ca pe-o fiinţă între fete,
Cu sânge-n ea, cu inimă şi vene
Şi-aş vrea ca din prundişul de pe stradă
Să fac un parc cu tei, o gradiniţă,
Ceva durabil doar cu o peniţă;
Dar piatra ce-o aruncă din livadă,
Vecinul meu de casă şi portiţă,
E arsă, fără suflet şi e fadă.

Nic Petrescu

EMINESCIANĂ

Din plin viaţa şi-au trăit-o,
Se iubeau ca doi nebuni.
"O, rămâi, rămâi iubito!",
Şi-a rămas. E-n şase luni.

GHINIONISTUL

Obsedat că pierde-ntr-una,
Vrănd chiar soarta să-şi ajute,
A fugit şi el cu una,
Însă ea fugea mai iute...

MOTIVAŢIE PROVERBIALĂ

Ea-l înşală şi nu-i pasă,
C-a-nvăţat de mult, cu sârg:
"Socoteala de acasă
Nu e ca şi cea din târg!"

CERTITUDINE

De-acum, adio bănuieli,
Chiar ea i-a spus instantaneu:
Bărbate drag, şi tu te-nşeli...
Şi eu!

FATĂ CINSTITĂ

Ca şi voi am intuit
Că cinstită-o fost să fie:
Are numai un iubit...
Dar nici soţul nu îl ştie.

IDILĂ STRĂMOŞEASCĂ

Insinuantă, în iatac,
Impresie să-i facă,
Ea zise-admirativ: - Ce dac!
El zise calm: - Ce dacă?

DE LA O VÂRSTĂ

Iubita lui, cu mult elan,
Prin toate fazele îl trece...
Întâi l-a-ntinerit c-un an,
Şi-apoi l-a-mbătrânit cu zece.

EU ŞI SOŢIA

Trăind în vremuri foarte grele
Norocul ne-a ieşit in cale:
Ai fost norocul vieţii mele...
Am fost norocul vieţii tale!

VIITOR ÎNDEPĂRTAT

Va reveni matriarhatul,
Belşugului găsi-v-or cheia,
Dar când va câştiga bărbatul
Cât poate cheltui femeia!

REZOLVARE

Ea, fiica unui braxoltean,
Dorea o căsnicie fină...
S-a montat c-un moldovean,
Că-i tot zicea: - Tu eşti di vină!

atelier

*Spaţiu consacrat proiectelor editoriale
în care sunt angrenaţi colegii nostri.*

Fragment din volumul în pregătire
"Trompetist la curtea scriitorilor"

Nicolae Eremia

Ştefan Ion Ghilimescu
– ROMÂNIA EXILATĂ –
George & Alexandru CIORĂNESCU

Domnul Ştefan Ion Ghilimescu este un truditor dezinteresat şi onest care face oficiul restituirii a două personalităţi, George Ciorănescu şi Alexandru Ciorănescu. Intervenţia autorului în carte este minimă, doar cât să pună pe făgaş interesul cititorului şi apoi, pentru ambele personaje, vorbesc documentele. Din această pricină putem considera cartea o lucrare monografică obiectivă, menită să scoată la lumină o parte din memoria exilului românesc.

Fraţii George şi Alexandru Ciorănescu au foarte multe repere comune în viaţă, motiv pentru care, lucrarea amintită, se ocupă de amândoi. Ei au făcut parte din exilul românesc, iar acest lucru ar închide cortina uitării dacă nu ar exista cineva care să-i aducă în memoria noastră.

Prima vocaţie a lui George Ciorănescu în diasporă a fost cea de „purtător de cuvânt al României exilate în forurile internaţionale". În această calitate apără spiritul democratic, luptă pentru eliberarea ţării de sub comunism, împotriva colectivizării ţării etc. Nenumărate articole din diverse publicaţii din Europa şi America reprezintă opera istorică a lui G. Ciorănescu.

Documentele care conturează sumar portretul moral şi intelectual al lui George Ciorănescu sunt reproduse integral sau în fragmente. Iată câteva titluri: „Europa unită; scrieri politice" (antologie), „Europa unită va triumfa cu

certitudine”, „Intelectualii exilaţi”, „Dinastia de cărturari a Ciorăneştilor” etc.

În afara atitudinilor sale sociale şi politice descoperim omul sensibil, copleşit de amintirile din copilărie şi de dorul de ţară. O astfel de stare trădează paginile „jurnalului parizian” de luni, 28 februarie 1949. „Am primit o scrisoare din ţară din care aflu că ni s-a luat casa din Moroeni”. Casa copilăriei era confiscată de statul comunist în care va instala un ocol, poate Căminul Cultural sau chiar casa primarului. Omul călit în lumea civilizată găseşte loc pentru lacrimile sale în filele jurnalului: „De câte ori, în agonia pariziană, mă gândeam să mă întorc acasă, gândul mă purta întotdeauna la casa din Moroeni,... am să vin pe furiş să nu mă vadă nimeni. Voi ridica cercul ce apropie canatele porţii şi, străbătând curtea pietruită, voi ajunge la ferestruica de la bucătărie”.

Volumele de versuri publicate în străinătate definesc sensibilitatea exilatului dar înainte de toate, frământările lăuntrice care trădează întotdeauna acelaşi calvar. În forul lui sufletesc a rămas pe aceleaşi meleaguri – „dintre zăpezi îndepărtate Crăciunul meu românesc/ mă cheamă, inima arsă de Crivăţ strein/ să colind luminilor galbene de petrol/ despre un crai călător după o stea stins/ şi scutecele copilului crucificat în noi/ ” (Poeme prea târzii, Paris,1954), sau „Pe întuneric parcă nimic nu s-a schimbat/. Doar câmpul plânge-n ierburi şi oamenii-n cătuşe/. Neliniştea veghează cu lămpile din sat/, De straje casei noastre, mort, sufletu-mi stă-n uşe./” (Ystud, Poeme amare, Paris, 1950). Alexandru Ciorănescu. Pentru a reda personalitatea complexă a celui evocat, spicuim din conţinutul cărţii domnului Ştefan Ion Ghilimescu. În fişa monografică, A.C. este prezentat ca „unul dintre cei mai fecunzi şi mai reputaţi savanţi umanişti ai secolului al XX-lea”- peste 400 de titluri de „istoria literaturii, critică, istorie clasică, medievalistică” etc.

Încă din anii liceului la „Spiru Haret”, colaborează la revista „Vlăstarul”, înfiinţată de fratele său mai mare, Ion Ciorănescu. În 1930 debutează în revista „Capricorn”, a lui George Ciorănescu, „cu un articol despre Polemica între generaţii”. La pagina 111 autorul atrage atenţia că „pentru oricare dintre cercetătorii operei lui Alexandru Ciorănescu, o sarcină extrem de grea rămâne încă ordonarea imensului material bibliografic al operei, scrisă în mai multe limbi, publicată şi risipită pe două continente, în Europa şi America”. Înţelegem, deci, că însuşi domnul Ştefan Ion Ghilimescu are o contribuţie la ordonarea acestui material, lucru observat în bibliografiile fraţilor Ciorănescu (George şi Alexandru). „Pentru noi este o încercare de recuperare a unei Românii exilate...”, spune autorul monografiei.

Cei care au scris în ţară, după 1989, despre cei doi fraţi au fost Şt. Ion Ghilimescu şi Mihai Gabriel Popescu. Mircea Zaciu şi Marian Papahagi au scris, şi ei, în Dicţionarul scriitorilor români, despre cei doi, iar Florin Manolescu i-a amintit în Enciclopedia exilului literar românesc.

Fişele monografice publicate în carte explorează domeniile în care George şi Alexandru Ciorănescu şi-au consumat destinul, cartea fiind rodul răscolirii arhivelor, al descinderii în variate domenii, care au facilitat descifrarea spiritelor rătăcite prin Europa şi America. Considerăm că primul merit al cărţii este acela că ea a acordat în ţară o atenţie deosebită şi profesionistă celor doi exilaţi.

Un fragment din volumul în curs de apariţie:
“Trioletul marelui verb”,
de puternică inspiraţie autobiografică

Vasile Dorin Ghilencea

***

Dar naraţiunea din romanul „Trioletul marelui verb” face trimitere la persoana lui Iuliu Feldioreanu, persoană anemică, dar dârză în voinţa sa de a lăsa ceva viitorului, ca „exemplu” sau „model”, prin creaţia sa. E bine că poate gândi aşa, având în prim-planul memoriei pe mama sa, Ileana, o femeie de la ţară, nu prea frumoasă, dar compensând prin cinste şi hărnicie, mărunţică, cu şapte copii, crescuţi evlavios şi foarte bine îngrijiţi. Multă lume, apreciindu-i tenacitatea, munca din zorii dimineţii până la trecerea spre noapte, se întreba unde încape atâta trudă, fără duminici pentru relaşul propriu. Dar existau la dânsa calităţi pe care să nu şi le onoreze?

Avea numai două clase primare, întrerupte de Primul Război Mondial, dar cuvântul său, rostit fără nuanţele ameninţării sau ridicării tonului (decât, rareori, pentru Costică, mezinul şi cel mai neastâmpărat) era mereu ascultat. Niciodată copiii n-au fost vitregiţi la masă. Ba mai mult, la suma de copii, ai săi şi ai lui Nică (poreclit

Guşeţui, după tată-său care avea guşă endemică), dânsa aduna la masă şi copiii altor familii, bucurându-se că-i îndestulează. Oricine-i călca pragul casei, era servit cu mâncare, iar pentru drum, ceva merinde. Îi mersese vestea pentru ospitalitatea ei deosebită şi pentru caracterul rar întâlnit la o ţărancă, având un suflet bogat, o frumuseţe pe dinăuntru, fapt pentru care femeile de vârsta dânsei o respectau şi-i deveniseră prietene. Printre cele care duceau, sâmbetele şi duminicile, prinos la biserică, era prima, gătită în port naţional. Uneori, voinicul preot Bolbeş, vajnic slujitor al Bisericii, o întreba cu glas blând, prietenos, ei doi fiind de-o seamă: „*Mai poţi, Ileano?*”

Tatăl Ilenei, Bucur Niţulescu, fost administrator la

curtea boierului Constantin Carcaleţeanu, avusese doisprezece copii. Ileana nu a pizmuit pe nimeni, niciodată. Glumea cu copii, dar era fermă, nu admitea minciuna, fumatul, înjurăturile sau atitudinea necuviincioasă faţă de alţii. Ceea ce nici nu se întâmpla. De aceea, Nică (*Zidaru'*), omuleţul ei, obosit de stat toată ziua pe schele, cu palmele bătătorite de mânerul mistriei, era mulţumit în sinea lui de educaţia dată de Ileana copiilor.

Poate că tocmai acest sentiment ce sălăşluia în cugetul lui Iuliu Feldioreanu era legat de amintiri, de imaginea mamei lui. Asta, mai ales atunci când se trezise într-o cameră de spital, singur. Cum ajunsese aici? Nu ştia încă, dar încerca să rememoreze ce făcuse, ce se întâmplase de ajunsese aici, în camera cu două paturi, curată, fără niciun fel de bagaj. Pe noptieră se afla o seringă apreciabil de mare, pregătită probabil pentru tratament. „*Pentru ce*? se întrebă. *Nu mă doare nimic. Adică simt o durere surdă în occipital şi senzaţie de vomă. Aha, am ceva şi cu respiraţia*, îşi mai spuse.

Privind seringa, Iuliu îşi aminti că o întrebuinţase şi el, în situaţia de gurmă, o boală infecţioasă a cailor tineri, pentru iapa Doina, precum şi la abcesul singularului cal *Ardenez*, la ferma Şcolii Zootehnice. Ca un fulger, seringa făcu legătura cu împricinata iapă Doina, care era un *Nonius* reuşit, precum şi cu momentul în care rânjitul de Vichil, colegul lui, l-a aşezat pe *Checiu*, cum era poreclit Iuliu Feldioreanu, călare pe cal. Era un băiat zvelt, cu părul roşcat, cu o cămaşă de un alb imaculat, pantaloni de culoare albastră, sumeşi stil golf la genunchi, ciorapi albi. Singurul din toată şcoala care se purta aşa era Iuliu Feldioreanu.

Aflat călare pe tânăra iapă în fruntea echipei, la un moment dat, posibil tot din cauza lui Vichil, călare pe *Ardenez*, căci copitele mari ale acestuia au produs un zgomot, ciudat pentru frumoasa iapă Doina, care ieşi în viteză din echipă, o luă pe arătură şi trecu peste linia ferată. Acolo, Iuliu a sărit de pe spinarea animalului, rămânând agăţat de gâtul iepei şi a străbătut astfel mlaştina cu salcâmi, intrând într-un câmp cu porumbi proaspăt săpaţi. Ajunsă pe drumul cu nuci ce intra în Râul Argeş, avându-l pe călăreţ agăţat ca un fel de clopot incomod, iapa a sărit peste o băltoacă. Iuliu şi-a desprins braţele de pe gâtul animalului, dar iapa i-a prins uşor cu caiaua pulpa piciorului stâng. Căzătura l-a lăsat fără mişcare.

El nu-şi amintea nimic, vedea doar că e internat, pe fondul unui traumatism la plămânul stâng. Cu ce a fost adus la spital? Cine l-a însoţit? Avea cu el strictul necesar? Nu ştia nimic. Trase involuntar sertarul noptierei şi găsi, frumos aşezate, cinci flacoane de penicilină. Atunci, în 1955, erau adevărat aur, ca tratament. Şi, separat, tablete măricele, alb gălbui cu aminobenzol şi semicarbazon. Pe uşă a intrat asistenta, o tânără suplă cu ochii albaştri, frumoşi din cale-afară, căci genele în formă de petală de margaretă le dădeau un farmec parte. Părul castaniu, faţa angelică, gura ce avea o uşoară strungăreaţă, ceea ce-i făcea zâmbetul savuros. Albul halat, pe măsura superbei talii, îi atribuia îndrăgitei asistente nota maximă a frumuseţii femeii de treizeci de ani.

Pregătind conţinutul seringii, sta cu spatele, ochii lui Iuliu alunecară, ca de obicei, urmărind vioiciunea capului, imaginându-şi privirea ei de căprioară, statura micuţă, ideal proporţionată, faţa fină, misterios de plăcută. Îi urmări cu privirea omoplaţii, gâtul ca de Minervă, graţia întregii făpturi. Dar ispita ameţitoare se afla în acei sâni pe care Creatorul i-a dăruit femeii pentru a înfiripa iubirea, întregindu-i-se astfel calităţile frumuseţii, dar şi în scop genetic, cel ce întreţine fericirea şi rostul familiei, cu dragoste de durată, nu ocazională. „*Bravo soţului ei*" aprecie Iuliu, cu sinceritate, norocul unui soţ imaginar. Uneori, aprecierea admirativă ce o dedica femeii, privită acum din spate, cu respectul discreţiei, putea fi precisă din punct de vedere spiritual, estetic. Pe moment, gândurile şi aprecierile lăuntrice, ipotezele şi ipostazele i-au fost întrerupte, ea vorbindu-i cu blândeţe:

- Nu te ruşina... poţi să-mi arăţi una dintre fese! Apoi o să stăm puţin de vorbă, să-ţi completez anamneza în fişa de internare.

Iuliu se supuse, înţelegând pentru ce se afla la spital şi apoi, de dragul ei, nu ar fi îndrăznit să schiţeze vreo împotrivire. Mai ales când îi vorbea cu vocea aceea caldă, tămăduitoare. În timpul efectuării tratamentului lent, intramuscular, a fost strigată de pe coridor, se pare de către o colegă:

- Vetuţaaa!

- Sunt în salonul 2! Nu pot întrerupe, zbură concis răspunsul.

Punând deoparte seringa folosită, pentru fiert, şi trecând la completarea fişei, scăpă un zâmbet prietenos, ca pentru sine:

- Numai alaltăieri, a venit la spital o fată de-o seamă cu tine, având părul roşu, ondulat, ca al tău, pistruiată, cu ochii căprui...

Iuliu nu înţelese semnificaţia acestei explicaţii, deocamdată. Totuşi, îi răspunse, după o scurtă pauză:

- Nu cred că e rudă cu mine, doamna Vetuţa, îi pronunţă el numele cu drag, observându-i inelul din deget atunci când ea luă fişa şi stiloul, dacă la asta v-aţi referit...

- Nu, nu! Ci la faptul că sigur o vei întâlni. Aici tratamentul e de durată. Aveţi ceva spaţiu de mişcare şi posibilitatea de a citi în voie, fără subiecte emoţionale.

- Adică, citit şi dulci conversaţii, ocazionale...

- Parteneriate pentru cei de aici, întru trecerea timpului, însănătoşirea trupului, dar şi a gândurilor!

Apoi, cu un aer preocupat, trecu la rolul activ:

- Deci, născut în...

-Aş zice, cu îngăduinţa dumneavoastră, prima localitate istorică de peste cinci mii de ani, pe Valea Râului Negru, între Paliul Bratiei la Răsărit şi Plaiul Oii, la Apus, având, la 35 de kilometri Nord, Carpaţii Getici şi cam tot atâţi în Sud, Piteştiul. Doamna Vetuţa râse gingaş de improvizata glumă:

- Bine, dar totuşi...

- În localitatea unde repauzează Albu Logofătu' Vodă, zisă Săliştea, azi, Re-te-vo-ieşti!

- Am auzit, este istorică, oameni paşnici, cinstiţi, de ispravă. Mai departe, ziua... Adormirii Maicii Domnului!

- Îhî?! gemu dânsa prelung şi meditativ. Tata, mama,

au suferit de boli grave? Ori tu, de vărsat, otită, scarlatină?

- Nu, doamna Vetuţa! Ca mai toată lumea, doar de neavuţii în faţa vieţii. Dar, dacă-mi amintesc bine, ştiu că bunicul meu din partea tatei, Onică, zis *Guşăţui*, zidar şi olar recunoscut în zonă, avea o umflătură destul de vizibilă în partea stângă a gâtului, aşa încât bunică-mea Maruţa se chinuia, în dragostea ei înduioşătoare, să-i lege băierile cămăşii, atunci când pleca la muncă. Căci pe atunci palmele, voinţa şi mintea contau...

- Despre fraţi, surori...

- Patru fraţi suntem şi trei surori am, toţi ocoliţi de cauze patologice, accidentale sau profesionale. Altfel fie spus, eu am fost cel mai expus, atrăgându-mi, datorită sensibilităţii şi staturii, o seamă de epitete cu care, de altfel, m-am obişnuit. Unul doar, ca o umbră sâcâitoare, mă irită, mă supără, mă întristează, mă face să sufăr.

Vetuţa râse migdalat, mărturisind în felul său gingaş că nu a mai auzit aşa motive de la cineva. Jovială, stărui:

- Dacă-l ai în cuget supărător, spune-mi-l, şi-i găsim leacul.

- Într-un fel, fiind dimensionat, n-are leac. Iar dacă ar avea, pare unul pretenţios şi de frumos preţ moral. E tot ce vă pot spune...

Putea oare să-i spună despre ocheadele văzute între unele fete sau femei tinere, cum că el n-ar fi un bărbat viril? De unde această neîncredere, de-a dreptul calomnioasă?

Vetuţa se ridică de pe scaun, în lentoarea-i drăgăstoasă, spunându-i programul zilei:

- Băiatule, după servirea micului dejun, de vrei, poţi să cobori în sala de mese, dar eu zic că e mai bine să ţi se aducă mâncarea aici. La ora zece e vizita medicală condusă de domnişoara doctor Viorica Ştefănescu, împreună cu domnul doctor chirurg Ghinescu şi domnul doctor Păunescu, care stabilesc situaţia ta, a fetei de care ţi-am amintit şi a celorlalţi bolnavi. Ştiu că trebuie să fie prezent aici, la spital, şi directorul Şcolii Zootehnice. Dumnealui te-a adus ieri. Nu ai cum să-ţi aminteşti de lucrul acesta, deocamdată. Revin. Caută să stai liniştit.

Ieşi apoi lejer, cu casoleta şi fişa în mână, lăsând uşa întredeschisă.

despre noi

CONSTANTIN PĂUN

LA MÂNA DESTINULUI

În fiecare sat, oricât de mic există o primărie, un primar şi, în funcţie de numărul de locuitori şi alt personal ca secretar şi alte funcţii. Orice copil, odată născut marca venirea unui nou locuitor al comunităţii. Aşa a fost înregistrată şi naşterea mea, şi aşa cum este scris şi astăzi data de 22 martie. Pe la sate, cum unele case erau mai departe de primărie şi se întâmpla ca bărbatul se mai îmbăta de bucurie ceea ce făcea ca şi naşterea copilului să fie declarată cu întârziere de câteva zile mai încolo, dar n-a fost cazul meu, n-a fost nici o greşală. Dacă aş fi fost declarat cu întârziere ar fi trebuit să mă nasc înainte de 21 martie, ceea ce nu se poate! Aş fi fost în altă zodie, ori caracteristicile mele – căci eu mă cunosc bine – sunt pentru zodia berbecului. Am lecturat multe zodii, deci, româneşti, chinezeşti şi ce a mai fost publicat deci totul a fost corect.

În sat... sărăcie, viaţă grea, spunea maică-mea „mă când erai tu mic nu existau nici bomboane”.

Nu ştiu cum am fost, dar după evoluţia mea de mai târziu şi de când îmi amintesc, pot spune că m-am născut sub greutatea normală, şi atunci nu se urmărea aceasta, ca astăzi. Această situaţie – deşi nu ştiam ce, am resimţit-o până târziu, la majorat.

Când m-am născut, mic fiind, nu puteam să văd, să-mi imaginez mai mult şi nici ţăranii nu vorbeau, cum se comportaseră cele trei iele, cum se mai spune parcele, care de fapt erau ursitorile, cele trei ursitori, dar cred că de atunci, ele ursitoarele m-au predat cu bagaj cu tot, pe mâna... destinului.

Zvonul că va fi război, care plutea în aer, aducea pe uliţele satului voci noi, personaje diferite. În primul rând că nu mai apăreau acele strigăte muzicale „bragă bă” hai la bragă... sau „ace bă care mai vrei ace” şi tot repeta: Cbragă bei, ace nu iei te duci la vecini şi cei” şi altele. Aceste strigări încetaseră, veneau alte figuri noi, trecea pe fiecare uliţă un batrân, care se oprea la fiecare poarta şi scria ceva, iar noi, copiii, după el îl întrebam „ce scrii, nene?”, până la urmă ne răspundea „scriu veacul, taică!”. Apoi mai trecea bătrânul Delos, un om neglijent

îmbrăcat, umbla cu multe trăişti dupa el! Alteori venea un om mai tânar, care avea în mână o roata din scândură, găurită la mijloc pe unde baga un deget şi ne împingea în ochi roata, zicând mereu aceleaşi vorbe: „Uite toata, bă” şi repeta. Deci veneau aceste personaje care nu locuiau în sat la noi, dar n-am ştiut de niciunul, pe unde dorm sau de unde vin.

La vârsta mea de 4-5 ani era sărăcie mare în ţară şi la ţară la noi, în acelasi timp veneau tot mai des ştiri că vine războiul. Tata care avea doar 5 clase primare, mama era neştiutoare de carte, nu fusese deloc la şcoală. Tata a făcut apel la un CFR-ist mai bătrân, şi cu ajutorul lui, s-a calificat ca muncitor la calea ferată în funcţia de acar, deci s-a angajat în a doua armată a ţării. În general pe CFR-işti nu-i trimitea pe front. Dar n-a trecut multă vreme şi este trimis pe linia frontului, pe Nistru, pe undeva pe lângă Tighina, actualul Bender, într-o localitate numită probabil Artiz (?). Deci tatăl meu a ajuns indirect pe front, el întorcea acul (macazul) când trenul, plin de militari şi arme mergea spre linia 1, pe front. Am fost acolo toată familia: tata, mama şi noi 2 fraţi, eu la 4,5 ani fratele cu un an jumate mai mare. Pământul de acolo era o bogăţie nemaivăzută, bălţile erau pline de peşte, dar nu ne-am bucurat prea mult. Sub bombardamentul anglo-american şi puzderia de ruşi, armatele ruse au rupt frontul şi armatele nemţeşti şi româneşti se retrăgeau. Nu ştiu cum, dar „mâna destinului” face ca şi noi să prindem „ultimul” tren care s-a întors în ţară, că puteam să fiu prins acolo de armate şi deci n-am ajuns în Siberia, ci ne-am întors acasă. Cum am venit nu ştiu, dar am găsit grădina de la ţară plină cu maci roşii. Ne-am jucat cu ei şi când s-au copt înseamnă că ne-am drogat mâncând fără control sămânţa de mac. Îmi amintesc că adormeam pe pă-mânt şi visam fericire.

strungar metal la IPMPB Pitesti, 1954

În sat, noi copiii ne întâlneam şi ne jucam, într-o zi am ajuns la gara de la ţară, n-o mai văzusem, ne miram, dar cum gara era plină de trenuri, noi 5 copii pe lângă acesta, era un tren de marfă, cum trenul a început să se mişte, noi toti 5 am fugit după el şi ne-am agăţat de scări, eu mai mic decât toţi întâi am căzut şi apoi am reuşit să urc. Trenul mergea spre Piteşti. Ajunşi la Piteşti, gara plină de trenuri, şi noi ca şobolanii pe sub vagoane. La un moment dat se mişcă un tren, noi ce să facem, fugim şi ne agăţăm de el. Trenul putea să ne duca la Bucureşti, la Constanţa, la Curtea de Argeş, la Câmpulung, sau la Piatra Olt, când ar fi trecut prin gara de unde am plecat, culmea, cred că iar mâna destinului, trenul opreşte la Pârvu (unde ne-am urcat noi şi iată-ne înapoi – cine ar fi crezut – ne-a salvat soarta-destinul. N-a trecut multă vreme şi tata a fost trimis, cu noi cu tot, la Ploieşti. Frumos oraş, dar şi aici probleme. Ploieştiul, care era un oraş petrolifer, a fost avut în vedere de armatele aliate împotriva lui Hitler, şi nu după mult timp vine şi aici bombardamentul.

La Ploieşti, cum în jurul oraşelor mari se aciuiseră şi la marginile ploieştilor populaţie romă, cărora locuitorii ploieştiului le ziceau ţigani, căci ţigani erau. Când sunau sirenele, se ridicau baloanele dirijabile şi se îngroşa ceaţa artificială pe care o produceau două butoaie metalice la colţuri de străzi. Când le dădeau drumul şi se combinau substanţele din ele se forma o ceaţă, pentru ca avioanele de vânatoare să nu vadă bine oraşul, să nu ştie unde mitraliază sau bombardează. Astfel bombele cădeau şi pe marginile oraşului de unde cei de acolo strigau: „Mai acana domnu American, mai acana cu bombardeaua că mi-ai stricat şandramaua şi mi-ai omorât purceaua, mai acana ca aici e Tiţeştiul nu e Ploieştiul”.

În timpul bombardamentului am stat în sediul portarului, o încăpere jumate în pământ, jumate la suprafaţă. Am auzit zgomotul venirii celui mai tare bombardament, eu am auzit doar o bombă, apoi nimic. Rămăsesem surd. Ceilalţi chiriaşi au intrat într-un adăpost din curte, dar pe acesta a căzut o bomba. Nu ştiu ce s-a ales, şi când a trecut grozăvia, noi toţi patru: mama, tata şi noi doi fraţi am plecat pe jos (gara fusese bombardată fără să aud vedeam femei rupându-şi părul din cap, case distruse, pe jos puzderie de stilouri care dacă îl luai te putea arunca în aer de explozie şi altele). Iată deci, din nou, „mâna destinului” că puteam să fim în găurile provocate de vreo bombă, dar ne-a scăpat şi de data aceasta – eram întregi, cu mine – surd, mă trăgeau dupa ei, eu neauzind nu ştiu până unde, după ce am văzut pe taluzul de cale ferată oamenii aliniaţi, dar mitraliaţi (nu mă lăsau să văd mai departe, cred ca am adormit şi nu ştiu mai mult). Nu m-au lăsat părinţii să privesc către mulţimea de oameni mitraliaţi de pe taluzul căii ferate.

După un timp am ajuns în satul natal, nu ştiu cum, pe un câmp ştiu unde am coborât din tren, probabil de la Costeşti am venit pe jos până la Bradu. La ţară, când auzeam sirena, ne ascundeam într-o plantaţie de salcâmi şi priveam pe cer la ploaia de avioane argintii care bombardau orasul Piteşti. Deci destinul ne-a salvat din bombardamentul sustinut de la Ploieşti.

Şcoala din sat era ocupată de armată, din care cauză clasa întâia am început-o pe malul tranşeelor făcute, pe unde trecuse războiul. Dupa un an-doi ne-am mutat în clădirea şcolii. În şcoală am purtat opinci de la oamenii bătrâni, opinci deja rupte că în ele intrau apa, noroiul... După şcoala primară am învăţat meseria de strungar la actualul I.P.M.P.B. Am lucrat peste un an jumate ca strungar cu 100 lei pe lună, după care am mers la o şcoală tehnică de Energie, Lumină şi forţă după a cărei absolvire am urmat o facultate (bineînţeles după examenul de admitere). În puţinul timp liber am scris şi epigrame sau poezii, dar foarte puţin. Dupa 5 ani de facultate am fost trimis să lucrez pe raza de activitate a Regionalei Căi Ferate Craiova. După terminarea Stagiului de Inginer, am fost trimis la Turnu Severin unde am lucrat, circa 2 ani după care m-am mutat, în interes de serviciu la Staţia Craiova şi aici, după câţiva ani am fost promovat în Centralul Regionalei de cale ferată Craiova, unde am rămas până la pensionare.

Aici, în centralul Regionalei am frecventat Cenaclul Literar „Orizont Literar CFR”, în timpul liber. M-am

căsătorit, a urmat un copil, şi am împletit serviciul cu viaţa de familie.

La început, în Craiova am căutat cameră cu chirie, dar negăsind, făceam naveta la Filiaşi zilnic. După un timp îndelungat, după ce mai mulţi oameni au refuzat o garsonieră, care nu avea gaze la bucătărie, am primit-o eu. Am procurat butelie cu greu. Foarte greu am obţinut apartament în Craiova şi anume un salariat cerea cu orice preţ să primească o garsonieră; rezolvându-l pe el, eu i-am dat garsoniera mea şi am primit un apartament.

Serviciul era pretenţios nu aveam liber nici sâmbata nici duminica şi lucram şi la birou şi pe teren – în delegaţie dar în delegaţie câte o lună, două şi chiar trei luni. Lucrările de la birou trebuia să le executăm în timpul liber, sâmbata, duminica, ziua şi noaptea. Totuşi, noi, membrii ai Cenaclului Literar Orizont CFR, am dus o activitate sustinută, am avut schimburi de experienţă, de exemplu cu revista „Bondarul" din Bulgaria, în care scop ne-a vizitat la Craiova Redactorul-şef al revistei şi anume Rusi Rusev, şi multe întâlniri şi colaborari cu Revista Urzica şi redactorii săi, am avut schimburi de experienţă cu Regionala C.F.R. Iaşi, cu creatorii din cenaclul Satiricon din Timişoara, cu clubul epigramiştilor "CINCINAT PAVELESCU" din Bucureşti.

Am publicat creaţii proprii în ziarele locale, şi centrale, în almanahuri ca *Ramuri*, *Sănătatea* şi almanahul *Umorului*.

Fiind la mâna destinului, nu ştiu cum a făcut, deci soarta, că atunci când eram în tren, pe teren, în pauze de lucru, scurte aşa cum or fi fost ele, deci când eram în alt loc de munca, la drumul până la serviciu, am compus în gând, idei pe care le-am notat, când s-a putut, şi mai ales seara, noaptea până la miezul nopţii şi acestea se constituiau în poezii, epigrame, fabule şi toate formele. Aceste eforturi au făcut posibil ca în final, după pensionare să pot să public în plachete mai mici sau mai mari, diferite creaţii.

Deci mi-a permis ca după 1990 să public după posibilităţi, aceste materiale. Am încercat şi înainte de 1990, dar când erau selecţionate lucrările mele, în final cineva le alegea, hotărând cine să fie publicat şi cine nu. N-am cunoscut laboratorul lor. Astfel ca până azi am reuşit să public la edituri circa 20 de cărţi, din care jumătate cu epigrame, iar jumătate cu poezii, epigrame, fabule, cronici rimate şi un început de roman, care, din cauze sociale divorţul şi altele, nu a putut fi terminat nici până astăzi.

absolvent al facultatii exploatare feroviara din institutul politehnic Bucuresti-1963

Trebuie să mai spun că am susţinut un lung duel de epigramă, deci m-am duelat cu circa 30 epigramişti, prin corespondenţă. Erau duelişti mari, spre exemplu Sorin Beiu din Constanţa, care scrisese şi publicase enorm. El avea scrise în total 15400 epigrame de sine stătătoare plus, 900 epigrame din dueluri. Am deci materiale pentru o carte de dueluri, dar criza nu ne lasă, căci sponsori nu se găsesc. Am scris sute de poezii, peste 30 de fabule, circa 30 cronici rimate, sute de poeme Haiku, sute de Tristihuri (poezii cu 3 versuri), peste 8000 epigrame şi catrene, un roman început şi alte materiale ca proze scurte, pilule ş.a.

Proiect de Epitaf

Atunci când se consumă drama,
Şi mai dispare-n cer o stea,
Ştiti c-am luptat cu epigrama,
Şi am căzut, lovit de ea!

invitaţi speciali

Constantin Samoilă

Colinde, colinde…

De abia aşteptam să se termine postul Crăciunului, pentru a ne înfrupta din cârnaţii de la oală, caltaboşii, şoriciul păstrat crud, ori cârnaţii afumaţi, pregătiţi cu multă grijă, înainte cu o săptămână, mai exact, înainte de Ignat.

În noaptea de Crăciun, mergeam la biserică însoţiţi de părinţi şi de fratele meu, Corneluş, iar dimineaţa devreme, după terminarea slujbei Naşterii Domnului, păşeam evlavioşi să ne împărtăşim.

Era ritualul obligatoriu pentru copii, dar şi pentru adulţi. Părintele Constantinescu ne întreba dacă am săvârşit pedeapsa dată de spovedanie, mai exact, dacă am făcut mătăniile repartizate după fapte. După terminarea slujbei, acasă, ne aştepta o masă copioasă cu bunătăţi din carne de porc, stropite cu cidru de mere. Un scurt somn obligatoriu, după care, se dădea semnalul întâlnirii celor "Trei Crai", formaţia ce urma să plece cu "Steaua". Vestirea Naşterii Domnului, pentru noi, copiii, era un eveniment religios, artistic, dar şi pecuniar.

Pregăteam "Steaua" cu o săptămână înainte de Crăciun, şi o decoram cu decupaje din calendare bisericeşti

şi cărţi de rugăciuni; în centru plasam scena cu Naşterea Domnului, iar spre vârful razelor, lipeam figuri de îngeraşi. Un clopoţel de obicei din bronz, pe care-l luam de la salba Steluţei, îl montam în vârful razei verticale.

Acesta dădea de veste că au sosit "craii". Rareori, trebuia să mai strigăm : "Primiţi Steaua?"...

Semnalul sonor era cunoscut de gospodari. Ni se deschidea larg uşa casei, iar noi, cei trei crai, ne îndreptam sfioşi spre camera bună şi, cu faţa spre icoană, începeam spectacolul. Craiul din centru ţinea "Steaua" şi dădea semnalul. Cântam: "*Steaua sus răsare/ ca o lună mare,/ Steaua străluceşte/ şi lumii vesteşte/ că, astăzi, curata./ prea nevinovata/ Fecioara Maria/ naşte pe Mesia/ în ţara vestită/ Betleem numită/ Magii cum zăriră/ Steaua şi porniră/ mergând după rază/ pe Cristos să-L vază/ şi, dacă-L găsiră, la Domnul intrară/ şi se închinară/ cu daruri gătite/ lui Cristos menite, luând fiecare/ bucurie mare / care bucurie/ şi la voi să fie/ de la tinereţe/ pân' la bătrâneţe*"...

Apoi, pe altă melodie, se cânta: "*Trei crai de la Răsărit/ spre stea, au călătorit/ şi-au mers, după cum citim/ până la Ierusalim./ Acolo, cum au ajuns,/ steaua în nori li s-a ascuns/ şi le-a fost a se plimba/ prin oraş, a întreba/ unde s-a născut zicând/ un crai mare pe pământ./ Craii, dacă L-au găsit,/ la Dânsu-au intrat/ şi s-au închinat.../ mare bucurie/ şi la voi să fie/ s-aveţi multe bucate,/ bani şi sănătate!/ Şi la anul să venim./ sănătoşi să vă găsim!*".

Cu "Steaua", se colindă în cele trei zile ale Naşterii Domnului, după care, se dădea semnalul adunării echipei pluguşorului.

Alcătuirea formaţiei ce urma să colinde se făcea cu mult mai înainte de Crăciun, aşa încât, să se poată realiza repetiţiile înainte de spectacol.

Eu, de obicei, eram responsabil cu poezia şi buhaiul, pe care îl păstram cu sfinţenie de la un an la altul. Dintr-o baniţă din lemn, căreia îi lipsea fundul, o băşică de porc bine curăţată şi uscată, întinsă cât se poate, prinsă cu sfoară de cânepă în loc de capac, se realiza un dispozitiv cu mare rezonanţă. În centrul băşicii, se făcea o gaură, prin care trebuia să treacă un fuior din păr de la coada calului, prins în interior cu un dispozitiv special. Cu cât fuiorul era mai lung şi mai bogat în fire, cu atât eficienţa sonoră era mai mare.

Cel ce recită versurile poartă şi buhaiul, dar are grijă mare să ia o sticlă cu apă pentru a-şi uda mâinile care alunecau la tragerea firului şi amplifica sunetul.

Un alt membru al echipei poartă salba de clopote, tălăngi prinse pe o curea de piele cu sârmă la care se adaugă şi salba de clopoţei a Steluţei (iapa noastră). Totul forma garnitura clopotarului, care, prin brusca răsucire a corpului, asigura un grupaj mai mare de sunete care impresionau.

Punctul forte al spectacolului era asigurat de cei trei colegi, care aveau sarcina de a-şi confecţiona cele mai zdravene bice. Să trosnească mai tare decât o puşcă.

Din fuioarele de cânepe cu grijă în timpul verii, bine curăţate de sperle, se împletea în patru biciul prorpiu-zis, care avea până la trei metri lungime şi era prins cu mâner de lemn. Cu cât biciul era mai gros şi mai lung, cu atât era mai eficient. Pleasna reprezenta un element important şi se făcea tot din cânepă sau din mătase. Erau necesare mai multe plesne care se prindeau în vârful biciului, deoarece se deteriorau. Cine avea plesne din mătase era mai fericit, pentru că acestea se uzau mai greu şi trosneau mai tare.

Specatacolul începea odată cu sosirea echipei în gospodăria omului şi când puzderia de câini năpădeau spre grupul de colindători, dar fără succes.

Aşezarea în dispozitiv era următoarea: buhaiul şi poezia în sală sau lângă fereastră, clopotele în imediata apropiere, iar bicele se plasau în dispozitiv, aşa încât, prin răsucire, să nu se lovească unul de altul. De obicei. Ocupau toată curtea. Când începea spectacolul, primii care făceau linişte erau câinii, care fugeau care încotro, ascunzându-se de sunetul buhaiului, al clopotelor, dar, mai ales, de trosniturile bicelor. Fiecare pauză a poeziei, era însoţită de versul "mânaţi, măi, hăi", după care buhaiul, clopotele şi bicele işi făceau din plin datoria. Urările de sănătate, roade bogate şi un An Nou fericit, anunţau finalul spectacolului, urmând ca echipa să fie răsplătită cum se cuvine.

De aici, se pleca la următoarea şi următoarele gospodării, până la ziuă, după care, se adunau lângă un foc, unde se trăgeau concluziile reuşitei. Cu un ibric de ţuică fiartă, ne dezgheţam gâtul şi mâinile, după care, cu forţe "matematice" ne împărţeam agoniseala de-o noapte.

Fragment din volumul în lucru:
„**Piteşti – oameni, locuri, moravuri**"

CREŞTEREA ŞI DESCREŞTEREA LUI MĂRIN CIUBUC

(I)

Nicolae Doru Berbec

Când a apărut Mărin, mai târziu, căci Leana avea aproape 40 de ani, a fost bucurie mare în neamul lui Ion Mustaţă. Două zile a stat beat; oricum era sfârşitul toamnei şi terminase treburile în grădină.

Cel mic venea după trei fete.

De acum Ion nu se mai plângea la cârciumă: „Toată lumea are câte un copil, numai eu am fete!.."

Copilul era grăsuţ şi crăcănat.

„Muică, aista-i cu noroc. Al dracului, că frumos mai e!” ar fi zis mumă-sa.

Şi s-a văzut...

*

Erau zarzavagii dintr-un sat de lângă Craiova.

Norocul celui mic s-a văzut prima oară, când un vecin l-a tras de pe marginea gropanului în care era să alunece.

„V-am zis eu,muică! aista-i cu noroc de la moşică-sa care l-a scăldat!”

Când a mai crescut, îl luau cu ei la târg, la Craiova, să vândă castraveţii, roşiile, ardeii, varza şi ce mai aveau.

Mărin statea pe rogojină, sub căruţă, lângă căţea şi citea pe fiecare după încălţăminte: dacă era desculţ, dacă avea sandale din pânză, pantofi rupţi sau lustruiţi. Când vedea incălţări scumpe, o tragea pe maică-sa de fustă şi mergea vânzarea...

*

Soarta l-a adus în Piteşti când a trebuit să facă armata, în locul altuia, care a rămas în Slatina, la artilerie, iar el – la vânători.

Care ce să facă cu el? La marş era ultimul, la exerciţiile de lângă cimitir – la fel. Puşca, mai mult o târa după el. Şi l-au trimis la grajd, unde şi-a văzut de treabă până într-o dimineaţă de luni, când plutonierul a venit *şifonat* rău.

„Vai de mine, dom’ plotonier!” a zis Mărin.

„Bă, Mărine, am fost cu Gogu, de la *Fanfară* la *Tarapana* şi ne-au făcut ălea...”

„Lăsaţi, dom’ plotonier, că vă fac eu cum trebuie”.

Avea o oglindă în cui, o foarfecă ruginită şi un pieptene. A ieşit bine şi când a fost nevoie de un frizer l-au mutat în *Comandament*. Acum avea un halat alb şi mai scotea câte un leu, doi de la ofiţeri.

„Mulţumesc, domnu’. Ciubuc, neică!”

Şi Ciubuc au început să-i zică.

*

Norocul ţinea cu el.

Într-o învoire, în *Trivale,* printre fetele care se fâşâiau în sus şi-n jos de la *Grotă* la Mânăstire şi îndărăt, a pus ochii pe Rozeta. Micuţă, grăsuţă şi îmbracată pe gustul lui.

Asta a fost. Şi ea olteancă, fată în casă la o bătrânică scăpătată din *Târgu din Vale.* S-au plăcut, s-au luat.

Bătrâna, pentru un castron de fasole sau varză cu carne i-a lăsat în căsuţa din curte. Mărin s-a gândit: era vad bun pentru frizerie. A început cu briciul, foarfeca şi halatul alb, pe care le luase de la regiment.

Încet, încet s-a extins. Avea şi firmă: „ *Frizerie. La figuri*”.

Intra ţăranul pentru un tuns.

„Cum doriţi, cu figuri sau fără?”

„Păi, cât e?”

„Cu figuri – 2 lei, fără figuri – 1 leu”.

„Cu figuri”.

Mai scump, pentru că îi lua ceva timp să tot mişte foarfeca pe deasupra capului clientului, mai ciupea puţin păr, mai clănţănea foarfeca-n aer, mai tăia puţin... Aşa erau figurile.

Şi cum dentiştii erau scumpi, scotea şi măsele.

„Cum doriţi, cu durere sau fără durere?”

„Păi, cât e?”

„Cu durere – 3 lei, fără durere – 4 lei”.

Mai conta un leu? Ciubuc lua vată pe cleşte şi iesea în curte la cişmea. Puţină apă rece şi făcea extracţia până să se dezmeticească clientul.

„Vă grăbirăţi, da’ lasă că trece. Să nu vorbiţi sau să mâncaţi până diseară.
Mai poftiţi pe la noi!”

*

I-a mers până era s-o păţească cu un mocan, care a deschis gura după *extracţie*, ca să-l trimită undeva şi să-i altoiască un ciomag pe spinare.

„Noroc cu un jandarm, de mi l-a trimis Dumnezeu, i-a povestit Rozetei Ciubuc, încă palid de frică. O dau dracului de frizerie”.

Şi el şi Rozeta erau strângători. Seara, el număra bancnotele, iar ea – mărunţişul. Mai şi greşea. Îi mai număra el o dată şi când se adunaseră destui, a deschis o cârciumioară cu *„ţuică de Piteşti*”, pe care i-o aducea unul din Mareş.

Era ieftină şi se vindea şi i-a mers bine şi pe timpul *Crizei* şi după, în anii ’40, astfel încât, atunci când alţi negustori vindeau, el cumpăra.

După moartea bătrânei au venit moştenitorii şi Ciubuc şi-a mutat afacerea în zona *Băilor*, unde a cumpărat casa lui Georgescu: jos - o cameră mare, iar sus încă două. Suficient, iar cârciuma era plină.

Îşi amintea spusele muică-si:

„V-am zis eu,muică! aista-i cu noroc de la moşică-sa care l-a scăldat!”

*

Avea o fată, pe nume Viorica, pe care, după modelul domnului Kalman, proprietarul băilor de pe colţul cu *Sfânta Vineri*, a trimis-o la şcoală particulară, la Bucureşti.

„Ce, dacă ăla ţine două fete la *Pansion*, eu nu pot să ţin una?”

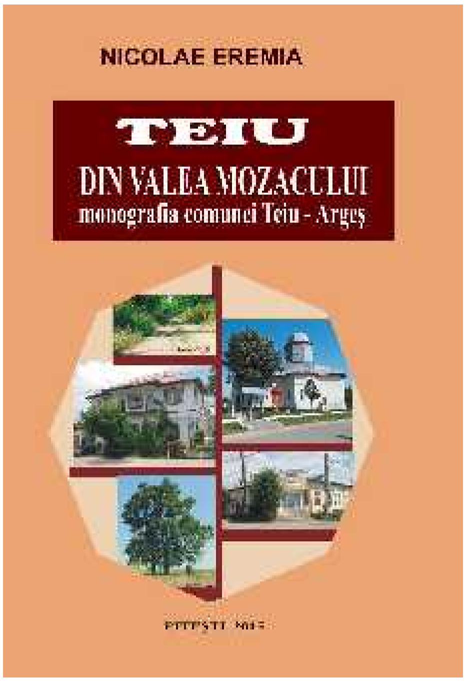
Olteanul era ambiţios şi tare se mândrea, când îşi auzea fata ciripind prin curte în franţuzeşte, iar copilele vecinelor o priveau cu ochii mari.

(Va urma...)

Ochii minţii măsoară şi respectă valoarea!

Îi stau bine, tare bine, oricărei aşezări, paginile de carte vrednică, “de căpătâi”, care îi înfăţişează drumul spre permanenţă.

Din momentul apariţiei acestei monografii, Teiu se alătură şirului de localităţi cu un perimetru geografic bine descris în istorie. Autorul valoroasei lucrări, scriitorul Nicolae Eremia, inginer “la bază”, ştie câte anotimpuri de căutări, de trudă şi migală, renunţări şi reveniri i-au trebuit până să închipuie fiecare filă, din cele aproape patru sute, punând în bună orânduire informaţiile, capitolele, şi oferind cititorului prilejul să aprecieze şi să evalueze cum se cuvine istoria comunei Teiu. Cât şi în ce momente a stat la sfat cu el însuşi, cu alţi făuritori de asemenea istorii, cu fluviul de date care îşi cereau dreptul la tipărirea în monografie, numai autorul ştie!

Toată această trudă se află sub ochii noştri, ai cititorilor interesaţi pe deplin să “vadă” curgerea istoriei pe valea pârâului Mozacu, concretizată într-o zidire materială şi spirituală numită “Teiu”, o comună din sudul judeţului Argeş cu o suprafaţă de 4.466 ha, înconjurată de comuna Răteşti la nord, Rociu la Vest, Negraşi la miazazi dar şi cu judeţul Dâmboviţa la vest.

Nu facem acum o recenzie a lucrării de faţă – nu i-ar strica de fel o astfel de justă încadrare în rândul “suratelor” cu mai mare vârstă-vechime în aria localităţilor noastre. Lăsăm altora mult mai vrednici posibilitatea să întreprindă o privire atentă asupra valorii greu de prins, fără doar şi poate, numai în aceste rânduri care au darul să incite iubitorii de adevăr şi frumos la citirea lor pe îndelete, fiindcă formează un spaţiu generos, demn, chemător, profitabil.

Numai ascultându-i vorbele scriitorului, fără nimic emfatic în rostire, întelegi felul în care s-a tot înălţat zidirea Teiului, dând echilibru trainic acestei zone rodnice de câmpie. Doar mutând cu delicateţe o pagină după alta îţi pare mai apropiat drumul spre azi al aşezării, desluşind etapele care luminează devenirea oamenilor despre care o mai veche lucrare prezentând şi această parte a Munteniei. (“Localităţile judeţului Argeş”, 1971, pag. 420) scrie: “În urma cercetărilor arheologice, s-a constatat că pe teritoriul comunei (satul Teiu) au existat aşezări încă din epoca neolitică (cultura Gumelniţa) şi din epoca bronzului, aşezări geto-dacice şi romane, care dovedesc continuitatea populaţiei încă din cele mai vechi timpuri pe meleagurile argeşene”.

Aici a văzut lumina zilei şi a vieţuit Vladimir Streinu (pseudonimul criticului şi comentatorului avizat al creaţiei literare nemuritoare interbelice, la noi, Nicolae Iordache, coautor, împreună cu Şerban Cioculescu şi Tudor Vianu, al unei valoroase istorii a scrisului modern din zonă.

Lucrarea monografică, dând respectul cuvenit rădăcinilor locale de preţ, este concepută în 23 de capitole oferindu-ne: date generale despre locuri şi oameni, coordonate geografice, dovezi ale existenţei unei comunităţi omeneşti pe vatra comunei, sănătate, tradiţii, casele şi gospodăriile cetăţenilor de-a lungul timpului, preocupări precum agricultura, creşterea animalelor, credinţa, învăţământul, viaţa spirituală, creaţiile populare, portul, folclorul, înaintaşii, eroii şi veteranii de război, dascălii şi fii satului care au adus prestigiu comunei Teiu.

Autorul monografiei apelează la o întinsă reţea de informaţii provenind mai ales din documentele istorice de importanţă: catagrafii, documente din arhivele statului (din Piteşti şi Bucureşti), monitoare oficiale, statistici, enciclopedii, cărţi de specialitate...

Titlurile acestor surse de referinţă le găsim în bibliografia care însoţeşte lucrarea discutată aici.

Monografistul ştie cu exactitate când, cum şi cât să recurgă la datele acestor surse.

Nu putem omite modul în care sunt citate şi folosite informaţii ale studiului realizat în anul 1942 de Anton Golopenţia, şi Mihai Pop şi cuprinse în revista Sociologia românească din acel an, dar şi ale opiniilor de valoare aparţinând unor nume invocate cu tot respectul: prof. Vasile Fălcescu, Ion Nania, Spiridon Cristocea, Teodor Mavrodin.

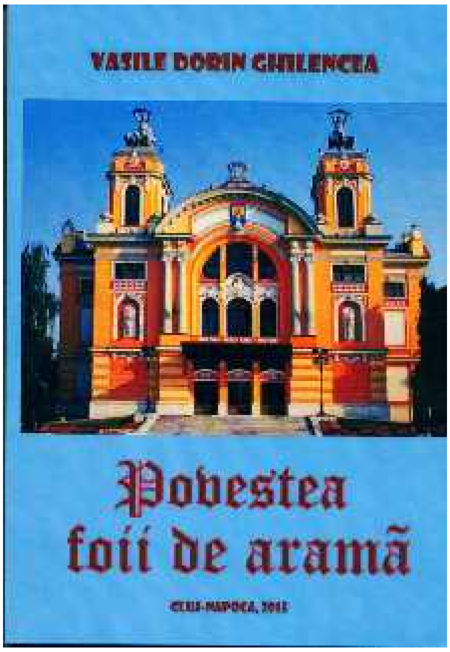
Gânduri bune, frumoase, mulţumiri şi aprecieri sincere pentru opera monografică pe care ne-a încredinţat-o Nicolae Eremia, semn al preţuirii pentru locurile natale, pentru spiritul înaintaşilor.

Constantin Cârstoiu

(*NR – Volumul „Teiu din valea Mozacului” a fost lansat în cadrul celei de-a X-a ediţii a tradiţionalei manifestări „Salonul cărţii argeşene”, organizată de Biblioteca Judeţeană Argeş*)

DESPRE ARTĂ ŞI DRAGOSTE

M-am aşezat, într-o după-amiază de duminică, la masa cu fereastra spre inimă, pentru a citi o carte, *CÂNTECUL FOII DE ARAMĂ*, ale cărei personaje, trăiesc alături de noi, participă la prezentul acesta, cu foarte puţină grijă faţă de cultură. Spun asta fiindcă eroii principali ai romanului lui Vasile Dorin Ghilencea sunt o actriţă – Mioara Mazilu şi un artist plastic (metaloplastie) - Ştefan Thury, actor, balerin. O familie pentru care arta reprezintă o modalitate ontologică a firii, justificând pe deplin afirmaţia lui Lucian Blaga că omul este singura fiinţă ce trăieşte întru mister şi revelare, împlinită estetic prin destinul creator.

De ce „Cântecul foii de aramă”? Pentru că pe astfel de foi, Ştefan Thury îşi cântă frumosul din privire şi din suflet, adunând laolaltă emoţia metaloplastiei cu emoţia iubirii.

Acţiunea se desfăşoară în casa celor doi actori-artişti de la Câmpulung Muscel (Mioara şi Thury), fiind în esenţă o cronică de familie, deşirată pe coordonatele vieţii de cuplu, împănate, din când în când, cu scurte analize ale fenomenului cultural românesc. Nu lipsesc nici referirile la arta şi istoria orientală, dialogul pe această temă fiind bine realizat, fapt ce arată că autorul este un bun cunoscător al istoriei artei universale.

Este adus în discuţie şi sistemul politic post-revoluţionar, un sistem cu nonvalori ce nu au în preocupări cultura, ci avantajele economico-sociale.

Analiza artei româneşti trecute se face prin aducerea în discuţie a lui Alexandru Donici (1912, Bucureşti – 1970, Câmpulung), pictor şi dascăl al pictorilor amatori din Câmpulung-Muscel. Istoricul picturii câmpulungene, care începe cu Pârvu Mutu-Zugravul (1657-1737) este bine punctat de pictorul George Paulian, prieten al familiei Mioara Mazilu şi Ştefan Thury.

Şi dacă tot vorbeşte despre artă, autorul prezintă, ca un adevărat pictor, folosind simţul vizual îmbinat cu vibraţia intimă a sufletului, peisajul muscelean: din Câmpulung-Muscel sau din zona Nucşoarei, casa maestrului în arta tradiţională, Ion Rodoş.

Dar nu numai despre artă este vorba în romanul, *„Cântecul foii de aramă”*, ci şi de dragoste. Sensibilitatea feminină, ilustrată prin trăsăturile Mioarei Mazilu, este expusă, ca prelungiri a ideilor despre estetica artei. Nu e nimic de mirare, fiindcă în toate celelalte cărţi ale sale (vreo zece), <<*„ideea de femeie este echivalentă cu ideea de dragoste, iar între aceasta şi fericire trebuie notat semnul „egal”*>>. (**Voichiţa PĂLĂCEAN-VEREŞ).**

Femeia lui Vasile Dorin Ghilencea se analizează pe sine cu instrumentele istoriei culturii. Fiindcă reprezentanta sexului frumos este în tot ceea ce face o sumedenie de acte cu înţeles artistic. Ea însăşi este un tablou al frumosului din noi înşine.

Aşadar, autorul nu scapă niciun prilej fără a scoate în evidenţă misterul feminin, însă ceea ce mi se pare de-a dreptul remarcabil este modul cum relaţionează arta cu frumosul femnin într-o carte care pare un jurnal de idei despre artă în societatea actuală.

Romanul are trei planuri, toate *„suferind”* povara esteticului: planul analizei artei picturale, planul relaţiei de cuplu şi planul iubirii. Acestea formează un univers miraculos în care se mărturiseşte monologul ontologic al cuplului ce-şi dezvăluie chipul, folosind când oglinda artei picturale, când oglinda dragostei.

Un roman interesant şi un autor nostalgic, care crede în posibilitatea unei societăţi morale, educată estetic, pentru că prin cultură şi iubire omul se poate privi pe el însuşi, se poate modela şi autodefini.

Citiţi *„Cântecul foii de aramă”* şi veţi fi mai bogaţi cu un sfert de dragoste şi cu un gând de frumos uman.

George Baciu

Agenda culturală

Lector

Scriitorul Vasile Dorin Ghilencea încredinţează unei edituri din Cluj Napoca (Ed. Napoca Nova) *„Povestea foii de aramă”*, un miniroman consacrat unor personaje reale trăitoare la Câmpulung. „Acţiunea – scrie G. Baciu – se desfăşoară în casa celor doi actori-artişti de la Câmpulung-Muscel (Mioara şi Thury), fiind în esenţă o cronică de familie deşirată pe coordonatele vieţii de cuplu, împănate, din când în când, cu scurte analize ale fenomenului cultural românesc. Nu lipsesc nici referirile la arta şi istoria orientală, dialogul pe această temă fiind bine realizat, fapt ce arată că autorul este un bun cundscător al istoriei artei universale.” *(„S”)*

O rubrică alocată tuturor studenţilor Facultăţii de Litere a Universităţii din Piteşti, "... şi nu numai", după cum afirmă în deplină cunoştiinţă de cauză colaboratoarea noastră, Liliana Jugănaru, coordonatoarea şi animatoarea acesteia.

Liliana Jugănaru

Goana timpului

Nu am timp să mă inspir,
Nu am timp nici să respir
E o scurgere de timp undeva
Pe unde picură viaţa mea.

Am chemat un instalator
Să o repare cu dorinţă şi dor,
Să pună timp din al lui bagaj
Un pansament sau…un bandaj.

Am chemat şi un chimist
Să prepare o substanţă, chiar insist…
Un amestec, o reacţie… orice
Să oprească această scurgere.

Voi cere unei vânzătoare
Să-mi vândă timpul ce-l mai are
Voi lua pe datorie
Cu monede, bancnote sau orice hârtie!

Voi vorbi cu un doctor
Să-mi spună de mor,
Căci se scurge timpul repede
Îmbătrâneşte vocea şi albesc pletele!

Voi vorbi cu Dumnezeu
Că nu mai ştiu cine e El, cine sunt eu…
Am spus chiar şi o rugăciune,
Poate se va întâmpla o minune.

Am vorbit cu tine, iubite
Şi mi-ai oferit veşnicie
Chiar dacă s-a scurs timpul meu
Sunt cu tine în spirit… mereu.

Marina Pantazi

Am crezut

Am crezut o clipă că iubirea
E ascunsă
Într-un colţ al surâsului tău
Reflectat în oglinda ciobită
De pe peretele sufletului meu
Sfâşiat de îndoială că
Mâine tot castelul de nisip
Pe care l-am clădit din iluzii
Se va spulbera
Am crezut că e suficient
Ca inimile noastre să bată
În acelaşi ritm
Acum trecutul e în declin,
Am crezut că timpul se poate opri
În privirea ta
Dar nu era decât
Un vis de vară
Am rămas singură
Să-ţi caut privirea fugară.

Copilărie

Dacă aş pune în versuri
Anii de copilărie
Mi-ar trebui sute de coli de hârtie...
Copilăria-i un leagăn de poveşti
E ca un castel de nisip pe care-l clădeşti
Din vise şi iluzii ce se topesc treptat
În timp ce din copil, adultul a uitat
Să mai păstreze sufletul naiv şi bun
Ah, totu-i o iluzie acum!
Poveştile de bunica spuse
S-au risipit în ceaţa unor vremuri demult apuse
şi zânele şi prinţii în armuri de foc
S-au risipit în uitarea care-nghite tot...

Denisa Coroja

Sub cupolă

Cerul orbitor se răsfrânge deasupra
universului meu mult prea strâmt
Întind mâna, tânjind s-ating bolta,
dar înapoi în carapace m-ascund.
Trăiesc într-o lume limitată,
între pereţi rigizi şi reci,
unde transcendentul e-un străin cuvânt
al cărui înţeles nu poţi să-l dezlegi.
Ziduri impozante-n betonul lor mă-nghit.
Aici nu mai am niciun simţ.
Doar un metal sufocant m-apasă.

Am uitat cum arată bolta cerească.
Sub pleoape încerc s-o contemplu,
dar nu mai ştiu nicio culoare.
S-a transformat totul în negru
Întreaga mea fantezie moare.
E-n moarte cerebrală imaginaţia
Mă metamorfozează gradat carapacea
Cuvinte nu mai sper să descopăr
Căci flori deja la mormânt am dus.
Să mă-nalţ aş spune că e doar un vis
dar e-un mister pentru mine *a visa*
aşa cum a fost şi bolta.

Elisabeta Dumitrache

Toamna din suflet

Afară plouă, în suflet e ploaie
Şi-un zâmbet sumbru pe chipu-mi apare…
De dor, de frig, de umezeală se-nmoaie
O inimă dulce cândva, ce astăzi tresare…

Tresare de mult la a ploii chemare
Tristeţea-o cuprinde, căci ea nu mai poate
Să ducă, împreună cu una neiertătoare,
O exasperare de…singurătate…

Ea încearcă, totuşi,
Cu-o ultimă sforţare,
Să transforme spini în lotuşi,
Dar chinu-i prea mare.

De-ar putea, măcar în aparenţă
Spinii să îi uite
Ar afişa o mândră indiferenţă
Şi de ei să n-asculte…

Ce-i mai rămâne ei de-acum?!...
O simplă aşteptare, transformată-n scrum,
Aceleaşi ploi, acelaşi drum,
Aceleaşi patimi fără num'!

Alina Potecea

Curaj

M-aş spânzura în laţul dragostei
şi aş îmbrăţişa negreşit
o moarte aşa!
Decât să putrezească-n mine
şi speranţe şi visuri,
eu singură laţul l-aş înnoda,
şi fără frică şi fără îndoială
m-aş azvârli în braţele ei,
decât să îmi amputez, să tai din carne
o dragoste ce-ar fi putut să crească …

În astă lume eu nu am loc,
căci îmi apăr pete pe haină,
de mucegai născut din întuneric
şi mâini ce ies din margini şi din spate
încearcă să-mi sfâşie haine toate.

Şi de-aş rămâne fără ele,
nu plâng,
căci îmbrăcată în dragoste,
eu râd.

Ioana Marinică

(Facultatea de Litere, Universitatea din Bucureşti)

Transilvania

Sâmburi dulci de nea
Ceaţă, farmec de castel
Copaci grei, de vânt bătuţi
O treaptă răsare spre turn.

Căruţă cu alai negru se duce
Ciori sălbatice dau zvonuri macabre,
Cadavre ce aşteaptă la poartă
Se naşte o fantomă în turn.

Vorbea în neştire în vânt
cu un copil obosit,
Cu ochii roşiatici încrestaţi pe fruntea albă.

Răcoarea nopţii pătrunde în suflete.
Ca un suflu de iarnă din munte,
Ne dezbracă şi ne lasă în moarte.

Surâzand şi privind cu sete,
Lupii îşi varsă furia,
De veacuri, ascunsă în noapte.

Revedere

O toamnă cenuşie se aşterne uşor
Îmi ia din privire vedenii şi dor,
Îmi cântă alene sub cerul friguros
O baladă târzie, răpusă de nori.

Aveam un gând, fermecat în adieri
Înţeles de ierni şi şoapte.
Mă ducea spre creste măiestre
Bătute de vânt şi speranţe deşarte.

Era o flamă în zarea albastră
Atinsă de ani şi de dorul de casă.
Credeam că încet o să uit să mai zbor
Mereu zăcând în eterna năpastă.

Elena Maria Pintea

Basm omenesc

Atâta magie... farmec... m-am îndrăgostit!

Stau numai după tine, te urmez cu o credinţă oarbă. M-am îndrăgostit!

Am ştiut cum arată prinţul meu dinainte de a-l întâlni, şi el la fel. Ne-am unit mâinile, păşesc pe stradă alături de tine cu un curaj imens..imensă-mi devine şi inima. Doi ochi albaştri, un albastru ireal, sărută alţi ochi căprui şi tulburi.

Ochii tăi albaştri rămân de neclinit. Marea, cerul le sărut cu privirea, regăsesc în ochii tăi vise şi idealuri măreţe ce se ascund dincolo de ei. Nicio lacrimă nu le stinge, la fel cum marea ştie când să-şi spargă valurile de ţărm astâmpărându-ţi firea, iar cerul să-ţi împodobească măreţia.

Simt mândria, viaţa e mai dulce şi mierea stă pe buzele tale. Dincolo de ele o voce caldă de înger, ce-mi mângâie sufletul cu fiecare cuvântare, fie că ceartă copilăria din mine, fie că se bucură de maturitatea ce încă nu vreau să fie stăpână pe mine. Îmi scald fiinţa în albastrul ochilor tăi, într-o mare infinită, şi visez… sunt ţărmul Mării Negre; mă alint cu dragostea ta şi sărut fie-care atingere de văl, de alge, strâng la piept întreaga lume… aşa mă faci să mă simt.

Pescăruşii-martori zburători, trecători, doar cerul e martorul suprem, martorul iubirii noastre ce încearcă să unească cerul de pământ. Mă las dusă de val, simt nisipul cum se mişcă, sărutat neîncetat. Un zid de gheaţă ne desparte şi declaraţii de dragoste slăbesc tirania iernii de a îndrăzni să ne despartă.

Nisip şi apă, apă şi nisip, e o luptă acerbă pentru că dragostea transformă departe în aproape, clipa în veşnicie, dorinţa în sacrificiu, iar ochii mei căprui încep încet, încet să-ţi vindece tulburarea şi focul din privire, asta face dragostea din mine... Azi am plâns de dorul tău, înăuntrul meu. Când nu eşti lângă mine sunt ca un nevăzător, mă ghidez doar după glasul tău, el mi-e şi sărut şi mângâiere.

A trecut o zi şi trec atâtea, revederea e un vis ce nu-l pot descrie. Aş sări în braţele tale şi te-aş săruta la infinit, te-aş privi în ochi şi ţi-aş mângâia chipul, ţi-aş şopti la ureche de mii de ori nelipsitul “te iubesc!” Strânge-mă în braţe şi nu-mi mai da drumul, clipa asta s-o gravez în suflet, să o port cu mine oriunde m-aş duce. Depărtarea s-o înving, deschizând acest cufăr pe care scrie amintire.

Numărăm zile, nopţi, săptămâni şi luni, iar în urma lor cresc stele de-a pururi suspinând, ascult chemarea unui suflet pe care am să-l revăd curând. Acest curând domneşte în fiecare zi, îl las să crească şi el creşte, creşte, creşte până se apropie de adevăr-tu în faţa ochilor.

Lumina îmi pătrunde-n suflet, simt o binecuvântare, o rugăciune împlinită, un vis ce ne stă pe buze în fiecare zi, să fiu alături de tine din nou. Un surâs atât de scump precum un răsărit de vară, mă întâmpină după atâta timp în care doar l-am auzit.

Acum împletim cântece mute cu fiecare atingere… cu fiecare sărut… Nu e maladie, nu e prefăcatorie, e doar fericire. Suntem doar noi doi dincolo de aparenţe. Vorbele se tânguiesc, pentru noi doi doar faptele vorbesc şi tot ele clădesc o dragoste către plus infinit, ce străpunge astrele. Azi e ziua ta, îţi sunt alături cu toată dragostea, traversez un pod al minciunilor ce distruge orice mit, rup lanţurile depărtării. Dorul mă ia de mână şi mă poartă pe aripile lui, cine să-l stingă? Cine altcineva decât tu?

Merg pe podul de argint şi mă trezesc în braţele tale. Ne-am ascuns în noapte, am devenit taina ei şi ea taina noastră, nu ne mai vede nimeni, acum lumea se uită la stele...

Lucian Bolbea

Schimbări

- Te-ai gândit vreodată cum e să fii total înstrăinat de tine? Să nu mai ştii cine eşti, ce cauţi pe lumea asta? Să te simţi în plus faţă de toţi şi de toate?

- Nu... Ba da...

- N-ai decât să încerci să te regăseşti. Vezi tu, Ivan, când lumea ţi-e împotrivă, fă-o să fie ca tine! Convinge-o. Oblig-o. Tu eşti cel ce contează şi lumea ar trebui să joace după cum le cânţi tu!

- Zeus, e o prostie... Nimeni nu o să dea vreodată mai mult de o ceapă degerată pe tine... Să fim serioşi...

- Şi ce facem în cazul ăsta?

- Nimic. Nu-i bine să te pui cu lumea...

- Purificare prin glonţ! În capul tău sau... al meu. Dacă aş avea un dolar pentru fiecare om căruia aş vrea să-i „lărgesc orizonturile” cu un calibru 50, acum probabil n-aş sta în gaura asta, vânând oameni pentru un sistem distrus... Bine că nu există vreun tâmpit atât de mare, să mă plătească pentru aşa ceva. Vezi tu, Ivan, problema e că fiecare om îşi caută locul în lume. Nu te simţi prost să te afli undeva şi să nu te simţi bine?

- Ba da...

- Şi dacă e aşa, nu încerci să faci totul să fie ca tine?

- Cum? Lumea nu dă doi bani pe tine, de ce ar vrea să-ţi facă vreun bine?

- Fă-o atunci să dea! Ce-ţi pasă de ei? Tu contezi!

- Zeus, n-ai cum...

- Te-am întrebat: ce-ţi pasă de ei?

- Zeus, trăim într-o societate civilizată...

- Atunci, băiete, stai să-şi bată joc toţi cei de sus de tine! Auzi... societate civilizată! Societate civilizată e asta în care eşti umilit, înjosit? Asta e civilizaţie în care cei mari te tratează ca pe ultimul gunoi? Trezeşte-te la realitate, amărâtule! Pentru ei, nu însemni nimic! Zero! Nada! Nici măcar nu exişti! Tocmai de aceea trebuie să-i faci să ştie că exişti. Contestă-le autoritatea! Dărâmă-le poziţia! Fă ca scaunele alea din piele, pe care stau cu atâta aroganţă zi de zi, să fie cel mai dureros lucru pentru fundurile lor fine!

- Zeus, asta e o prostie! N-ai cum să reuşeşti vreodată aşa ceva! Te vei lupta cu un întreg sistem şi aşa prea corupt şi putred chiar şi pentru binele lui, nu mai zic de al tău. Şi de fapt... ce-ţi iese din asta? O să le fii un spin în coaste de care se vor descotorosi repede ...

- Nu. Le vei fii concurenţa de care n-au avut parte până acum. O concurenţă care-i va dărâma până la ultimul!

- Ştii ce se întâmplă în cazuri de genul... dispare concurenţa... Ce au păţit toţi partizanii, toţi revoluţionarii, toţi cei care au vrut să schimbe ceva în istorie?

- Au murit ca să-ţi dea ţie, mie şi întregii lumi idei.

- Nu ţi se pare ciudat că tocmai tu vorbeşti de idei măreţe şi partizani, când ai omorât atâtea sute de oameni de gen. Eşti aiurea... Când eşti aşa, când eşti altfel.

- Asta înseamnă supravieţuire, tinere. Te adaptezi situaţiei. Simulezi puparea în fund unora, în timp ce rămâi fidel ideilor tale. Mulţi mă pot critica pentru asta, nu-mi pasă. Mi-am trăit viaţa aşa şi am reuşit să rămân în viaţă. Numeşte-o minciună, laşitate, cum vrei tu, dar ţine minte: lumea te omoară în fiecare zi! În fiecare zi, puţin câte puţin muşcă din tine. Te dărâmă. Te atacă. Şi partea cea mai urâtă e că te face să-i urăşti pe ceilalţi. Te întoarce împotriva celor dragi. E perversă rău lumea asta...

- Şi ce propui?

- Îl vezi p-ăla?

- Da, e un colonel de-al nostru.

- Omoară-l.

- Ai înnebunit?! Ştii ce înseamnă asta: plutonul de execuţie!

- Nu-mi pasă. Fă-o.

- Nu!

- Ţi-e frică. Doar faci pe curajosul. Vrei o lume mai bună, dar nu faci nimic pentru asta. Vrei totul de-a gata. Aştepţi să facă alţii treaba pentru tine. Ştii, nu eşti cu nimic mai bun decât ei. Pasivitatea din tine îţi trădează adevărata identitate: laşitatea.

Aerul e tăiat într-o fracţiune de secundă de un glonţ. O masă de carne lipsită de viaţă se prăbuşeşte pe asfaltul tare, lipsit de viaţă. Sângele, atât de vital pentru om, acum curge fără oprire într-o baltă diformă. Viaţa a mai luat altă viaţă.

- Bravo. Bun venit în lumea mea, Ivan.

- Eşti nebun...

- Deloc. Îmi fac viaţa mai bună. E dreptul meu. Unde scrie că nu am voie să omor pe cineva ca să trăiesc? Unde scrie că nu pot să mă răzbun pe cineva pentru un rău făcut mie? Mă răzbun pe viaţă luând o altă viaţă, ca să-mi fac viaţa mai bună. Asta înseamnă să lupţi ca să trăieşti, băiete!

- Mda... Şi acum?

- Acum? Acum îţi vezi de treabă. Ăsta n-a fost decât botezul. Botezul curajului şi al schimbării. N-ai făcut o mare şmecherie, având în vedere situaţia de faţă. Ai făcut o schimbare. Ţine-o tot aşa şi probabil lumea va fi mai bună.

preuniversitaria

Această rubrică reprezintă spatiul tipografic pus la dispoziţie liceenilor membri ai "Cercului de creaţie literară" din cadrul Palatului copiilor din Piteşti, cerc îndrumat de prof. Simona Marineaţă, căreia îi aparţine şi selecţia de faţă.

Cristina Răduț

Ultimii colindători

Iarna a transformat satul bunicilor într-o mare de vată pufoasă. Uliţa copilăriei mele devenise acum mult prea mică pentru valurile clocotinde ale zăpezii care se revărsau pe marginea drumului. Casele vechi se puteau mândri acum cu cele mai călduroase cojoace de omăt, căci iarna avusese grijă ca fiecare lăcaş uman să îşi primească podoaba. De deasupra ţurţurilor asemenea unor ace uriaşe de cristal, acoperişul îşi arăta tandru căciula blănoasă de omăt. Coşurile fumegau agale, înălţând spre văzduhul cenuşiu, gata să-şi verse lacrimile de argint, fumul gros şi înecăcios. Desimea acestuia arăta că undeva, îngropaţi sub troienele de zăpadă, sătenii îşi continuă treburile curţilor. Ulucile îngheţate ale gardurilor, poleite şi ele cu mici cristale de gheaţă argintie, ascundeau câte o privire rătăcitoare a vreunui curios dornic să afle cine îşi aruncă paşii prin deşertul imaculat.

Pe drum, copacii golaşi îşi apără încrezători armura primită de la anotimpul vestitor de moarte şi de tăcere. Cu priviri măreţe, suportă tortura la care au fost supuşi pentru a li se testa curajul şi dăruirea. Uitaţi parcă de o veşnicie sub biciul usturător al vântului rece şi călător, copacii încă susţin cu tărie greutatea armurii de gheaţă.

Poarta îngheţată a curţii bunicilor îmi deschide tărâmul magic al amintirilor. Bolta golaşă era presărată cu globuri argintii şi lacrimi de cristal, care plângeau uşor spre mine. Lângă casa bunicilor, umbra primului om de zăpadă încă mai acoperea pământul, purtând cu aceasta surâsul copilăriei. Intru în casa care a fost adesea câmp de luptă, ascunzătoarea potrivită şi locul cel mai odihnitor al vacanţelor mele şi mă îndrept către soba călduroasă.

Deschid uşiţa şi focul rebel încearcă să evadeze din cuşca care îl închisese toată ziua. Mirosul jarului încins mă ducea cu gândul la moartea copacului, înconjurat acum de limbile de foc ucigătoare. Trosnetul lemnului nu făcea decât să îmi aducă aminte de nopţile de iarnă când, pe fundalul călduros şi dulce al mirosului de cozonac, fulgii de zăpadă se lăsau purtaţi pe aripile vântului până atingeau agale pământul îngheţat.

Amintirile calde au fost uşor deranjate de clinchetul zglobiu al unor clopoţei, care înveleau armonios glasurile fragede ale unor copii. Trezită din amintirile vârstei de aur, mă îndrept spre uşă în căutarea chipurilor de copii. Afară, cerul începuse să cearnă cu migală praf de stele reci, transformând totul într-o poveste frumoasă de iarnă. Dar, printre valurile fioroase de zăpadă, două suflete inocente continuau să ducă mai departe tradiţia sărbătorilor de iarnă. Amorţiţi şi înfriguraţi, cei doi copilaşă râdeau gerului în faţă, fiind convinşi că datoria lor, indiferent de răutăţile greoaie ale iernii, este să păstreze vie tradiţia românilor de a încălzi sufletele oamenilor cu colinde. Şi chiar dacă zăpada cădea necontenit din cer, sclipirea din ochii lor şi suflul acestora topeau răcoarea fulgilor de nea. În obrajii lor roşii şi îngheţaţi se oglidea copilăria mea şi parcă, fiecare notă cântată îmi dezgheţa câte o parte din amintiri. Acelaşi ger îndurat, aceleaşi mâini îngheţate şi aceiaşi obraji îmbujoraţi mi-au adus în trecut clipe de neuitat. Bucuria covrigilor fragezi sau a cozonacului cald primit ne făceau să uităm de frig şi de durerea picioarelor îngheţate.

Între timp, vocile copilăriei au tăcut. Acest curaj al celor doi copii de a înfrunta frigul şi respectarea datoriei lor de a transmite spiritul sarbătorilor de gheaţă trebuiau răsplătite, aşa că bunica i-a invitat în casă şi i-a servit cu ciocolată caldă şi cozonac gata scos din cuptor. Micuţii nu au rămas mult, pentru că treaba lor nu se terminase încă.

Au ieşit pe poartă pregătiţi să vestească Naşterea Domnului în fiecare locuinţă. Şi pe măsură ce se îndepărtau, în urma lor sclipea vioaie lumina sufletelor, care au primit colinda în case şi în inimi.

La lăsarea nopţii, satul înfrunta întunericul îngheţat al iernii. În depărtare, vocile calde ale unor copii încă vesteau încrezător Naşterea Domnului.

Camelia Mădălina Marin

Portret de adolescent

Paşi mărunţi pe aleea presărată cu flori de castan. Paşi obosiţi, ce se împleticesc la intersecţie şi îşi continuă drumul îngust. Pantofi negri, cu talpă înaltă şi catarame albastre, ce tropăie uşor în liniştea dimineţii de mai. Fustă în carouri mărunte, cămaşă albă, cravată roşie. Imaginea unei eleve, ca toate celelalte, care învaţă la colegiul "Myrnin Hamilton". Însă era ceva diferit la ea. Probabil şuviţa albastră care încerca să-i scape de sub buclele arămii, geanta împodobită cu fundiţe, nasturi coloraţi şi insigne strălucitoare, sau ochelarii mari, cu rame negre, care îi ascundeau ochii. Dar nu era doar ceea ce afişa. Era mai mult de atât. Avea pumnii încleştaţi pe lângă corp şi buzele îi tremurau.

Doar strada şi castanii îi erau însoţitori. Absentă, nu observă liliacul căţărător cu parfum suav din faţa bibliotecii, nu vede vrăbiile care se ceartă pe două bucăţele de covrig. Pare doar să treacă, pierdută şi rece, în drum spre şcoală. Dar m-am înşelat. Nu spre şcoală se îndreptă, ci spre lacul Rin. Trece repede pe lângă o bătrână doamnă ce îşi plimbă voioasă căţelul şi se aşază lângă lac, pe iarbă, sprijinită de un tei. Priveşte în gol... mâinile subţiri, îi apasă genunchii goi, fruntea i se apleacă, iar părul îi acoperă obrajii, ascunzând drumul necruţător pe care lacrimile îl încep pe faţa ei. Plânge încet, trist, fără suspine sau disperare în glas, plânge şoptit, pierdut.

În răcoarea dimineţii, pare o picătură de rouă, uitată singură pe întinderea unei frunze. Suferinţa ei tăcută pare să atingă bătrânul tei, care freamătă uşor, lăsând razele timide ale soarelui să răzbată printre frunzele sale, spre creştetul plecat al copilei. Lacrimile ei au mângâiat iarba crudă, care creşte acum mai strălucitoare, dansând un vals al tristeţii în bătaia vântului.

În sfârşit, îşi ridică ochii. Lentilele ochelarilor îi sclipesc, udate de rodul disperat şi sfâşietor al unor ochi negri. Ochi ce îndeamnă orizontul să îşi găsească capătul, ochi ce opresc timpul în loc, ochi ce au pornit războaie între sentimente şi au înlemnit valurile oceanului, ochi ce spulberă zidurile de gheaţă ale Polului, ochi ce mă răscolesc dureros de adânc. În momentul acela aş fi făcut orice să îi văd buzele arcuindu-se într-o boltă tremurătoare: zâmbind. Aş putea să o ţin în palmă ca pe o floare de cireş, să îi şoptesc că totul va fi bine... Dar o să ştie că o mint. Durerea îi este mult prea mare ca să fie bine. Făptura ei, îngropată în tăcere, mă întristează. Se spune că şi tăcerea este un răspuns... Tăcerea ei este ca un strigăt nerostit, ce zguduie liniştea văzduhului, ce clatină norii albi.

Dimineaţa parcă îşi pierde veselia, păstrând urma lăsată de durerea unei fete care se ridică uşor şi se îndreaptă spre stradă, cu paşi mărunţi, ca şi înainte. Atunci când durerea îşi strigă povestea, trebuie ascultată, iar când durerea prezintă următorul capitol, nu numai că asculţi cu atenţie, ci trăieşti acea poveste. Povestea ei poate fi povestea oricui, dar este a ei, o defineşte, o diferenţiază. Povestea i se citeşte în ochi şi spune că viaţa nu a fost miloasă cu ea, nu a cruţat micul suflet, ci a încercat-o în multe situaţii. Umerii căzuţi şoptesc amintirea nopţilor albe, în care gândurile, năvălind aprig, au alergat prin mintea ei, au deschis stăvilarul lacrimilor, au spart poarta hohotelor deznădăjduite şi au sfâşiat cortina de catifea a inimii .

Însă ochii ei păstrează încă licărul speranţei. Ochii ei aşteaptă o zi mai bună, o soartă mai dreaptă, o inimă liniştită. Viaţa nu îi va fi mereu aşa, chiar dacă pare că totul se prăbuşeşte. Nehotărârea o izbeşte zilnic, o frământă cu privire la drumul pe care visează să îl străbată în prezent, dar curajul pare să dispară pe zi ce trece. Libertatea ei este îngropată sub critici şi îngrădiri, sub ruinele încrederii în sine. Copilăria, o amintire vagă. Adolescenţa, marcată de suferinţă. Maturitatea, a experimentat-o prematur. Viitorul, o imagine obscură, un ideal ce pare imposibil, o continuă aşteptare.

Se îndreaptă spre şcoală, îşi şterge ochii obosiţi, îşi îndreaptă umerii şi dă viaţă unui zâmbet încrezător, menit să fie admirat. Din spatele ei se aud chemări vesele şi un grup de liceeni voioşi o înconjoară. Îi salută zgomotos, cu râsete şi îmbrăţişări, în timp ce aceştia o înconjoară şi îi fac care mai de care complimente şi favoruri. Pentru un pieton în drum spre locul de muncă, era limpede că fata veselă, cu o suviţă albastră, ochi frumoşi şi geantă colorată, este vedeta grupului, o fată populară, admirată, fără grija zilei de mâine, probabil fiica răsfăţată a unui afacerist de succes din oraş. Urmată de gaşca energică, intră în curtea colegiului, pentru a întâmpina o nouă zi de cursuri, râsete şi farse nevinovate.

În urma ei rămân castanii, strada, liliacul înflorit şi teiul bătrân, ce îşi aruncă unul altuia priviri triste. Ei sunt martorii fiecărei lacrimi vărsate de ani întregi, ei sunt martorii transformării ei, dintr-o copilă învinsă, într-o adolescentă plină de viaţă. Doar ei ştiu că a doua zi totul se va repeta. Doar ei ştiu că mica luptătoare are şanse să-şi schimbe soarta. Doar pentru ea se vor scutura castanii, doar pentru ea îşi va dărui liliacul minunatul său parfum, doar pentru ea teiul va lăsa soarele să-i descurce ramurile umbroase. Doar pentru ea....

Ioana Vamanu

Ultima carte

Parfumul lui... ultima speranţă că se va întoarce. În camera pustie şi rece o pereche de lacrimi se grăbesc să alunece către bărbia ce era sărutată cu atâta dorinţă cu o zi în urmă. Buzele roşii şi cărnoase sunt acum vinete şi fără vlagă. Oare acesta e sfârşitul? Ochii albaştri strălucitori precum diamantele, îmi sunt acum gri şi privesc în gol. Privirea rece îmi completează perfect tenul palid şi aspru. Mi-e frig şi vreau să mor. Nu pot trăi fără el, fără cel care mi-a fost sprijin în fiecare secundă. Mă simt blestemată. Cu un an în urmă, în aceeaşi zi mi-am pierdut familia într-un accident, iar acum... el. Ce se întâmplă, de fapt?

Mă ridic dezorientată de pe fotoliu şi cobor la etaj. Deschid uşa camerei şi un sentiment de vinovăţie mă copleşeşte. Dacă nu aş fi ţipat la el, poate nu pleca, iar acum totul ar fi fost bine. Închid uşa în urma mea, fiindcă am senzaţia că cineva mă urmăreşte. Mă simt responsabilă pentru moartea lui. Nimic nu iese în evidenţă, nimic nu-mi poate răspunde la întrebarea ,,De ce?”. O carte uitată pe noptieră îmi atrage atenţia. E cartea la care citea aseară, când am sosit eu. Nu a apucat să o termine. Mă aşez pe marginea patului şi o deschid. Citesc primele pagini, însă nimic neobişnuit pentru o carte. O răsfoiesc în continuare şi găsesc un bilet. Îl deschid cu mâinile tremurânde. Câteva rânduri scrise în grabă elucidează misterul:

Draga mea,

Îţi mulţumesc pentru tot. Se spune că în dragoste şi-n război totul e permis. Pentru mine, iubirea a fost mai puternică decât ura. Ştiu că eşti supărată, dar timpul te va vindeca. Te rog să nu mă condamni, aşa am simţit. Fii fericită şi încearcă să mă uiţi. Ai fost totul pentru mine, ştii asta.

Cu drag,
Cel mai îndrăgostit om

Scap bileţelul din mână şi mă prăbuşesc. Sunt din nou singură. Vor trece anii…Un om să moară doar pentru că era prea îndrăgostit. Mă simt neajutorată. Nu am pe nimeni. Strâng halatul în jurul meu şi mă întind pe podeaua rece. Lacrimile nu se vor mai opri vreodată…

Georgiana Nicol Vigu

Creioane pe stradă

Îmi citesc epistolele cu amintiri ale copilăriei, când purtam în piept dragostea pentru tot şi pentru nimic. Când se scurgea printre degetelele mele mici şi albe ca marmura praful stelelor în zi, fărâmiţate în aerul radios amestecat cu soare. Când îmi plecam trupul asupra oricărei pietricele, întunecându-i viaţa, ridicând-o ca pe o comoară pierdută a curcubeului, trimisă de către spiriduşii aurului în grija mea. Când îmi pierdeam orele-n bucurie, sfidând aurul soarelui sau argintul lunii.

Ce timp, din propria-mi poveste, în care imaginaţia se întinde pe sute de kilometri. Eu îmi păzesc comoara închisă într-un penar murdar şi trist. Obişnuiam să privesc pe fereastră, să cuprind lumea doar cu ochii strălucitori şi plini de vise, lipindu-mi fruntea de sticla rece, precum un cub de gheaţă de o zi de vară.

Mă concentram cu nebunia zâmbetului unui copil asupra oamenilor care-mi ocoleau universul.

Am realizat că i-am mai văzut undeva. Acele infinite culori acoperite de frica fericirii, erau deghizate cu umbra fiinţelor şi în creioanele mele. Unele erau întregi, cu pălărioare sofisticate, pe acestea le păstram pentru frumuseţea lor intactă. Altele erau rupte şi le căutam jumătatea, pentru a fi din nou împreună. Unele erau culori reci, pe care nu le puteam încălzi cu îmbrăţişarea braţelor mele; altele erau calde şi strălucitoare precum stelele scufundate în apa izvorului de primăvară. Unele sufereau în singurătate; altele aveau disc aurit în jurul scheletului de lemn. Le iubeam pe toate, chiar dacă îmi greşeau, răzvrătindu-se împotriva conducerii mele, depăşind conturul imaginii, vrând să fie mai presus de mine, conducătorul şi stăpânul cărţii de colorat, cu peisaje moarte care trebuie însufleţite. Dar ele ştiau că eu le sunt singurul salvator. Ca o umbrelă care le adăposteşte într-o zi cu furtună, în care zeii fac curat printre nori, aruncând picături de apă. Aşa şi eu, trebuie să-mi asum responsabilitatea de maestru şi iubitor suprem faţă de înzestrările lor curcubeice.

Dar, oare cine are grijă de acei oameni, pe care îi vedeam după fereastră? mă întrebam, vrând să pătrund prin sticla plastică, precum o bulă de aer prin orizontul apei. Atunci, privirea mi s-a îndreptat spre cer şi nu ştiu cum, dar sufletul meu chinuit de acea întrebare s-a simţit împăcat şi fără răspuns.

Ionuț Bogdan Preda

Iubire pierdută în iarnă

Scriu, scriu încet, scriu cu gândul la tine… nu ştiu dacă o să poţi vedea asta vreodată, dar îţi spun din inimă că mi-e dor, mi-e dor de mâna ta fină, mi-e dor de chipul tău, mi-e dor de tot ceea ce îţi aparţine… trist, nu?! Îţi mai aduci aminte, draga mea? Îţi mai aduci aminte acea zi, acea zi pe care mi-ai promis că nu o vei uita niciodată? Îţi mai aduci aminte de acea zi de duminică, acea lună decembrie, îţi mai aduci aminte de noi?

Îţi aduci aminte de dorinţa aceea pusă lângă acel brad? La acea oră fixă, când orologiul primăriei parcă bătea în acelaşi timp, în acelaşi ritm alert cu inimile noastre? Ţii minte toate acestea? Îţi aduci aminte de acel sărut? În aceste momente, nu mi te doresc doar pe tine, mi-aş continua viaţa cu cel mai mare drag, din momentul în care am plecat de lângă acel brad, din acea aglomeraţie, mi-aş continua viaţa din momentul în care am decis să te duc acasă. După ce am plecat de acolo, îţi mai aduci aminte ce ţi-am spus? Ţi-am spus că mă simt cel mai puternic bărbat lângă tine, şi, de fapt, eu eram un copil, un copil care parcă primise în câteva ore aproape tot ceea ce îşi dorea de o viaţă întreagă, poate că sentimentele pe care mi le-ai oferit erau prea puternice în raport cu ceea ce trăiam eu în acel moment. Eram aproape de acea trecere de pietoni, deja străbătuserăm împreună tot bulevardul şi dintr-odată a început să ningă. Ningea, ningea ca în poveşti, ningea cu fulgi mari, mari, dar lângă tine magia iernii se amplifica, tu, din doi în doi paşi, te scuturai de omătul alb ce se aşeza pe părul tău negru, pe paltonul tău, ţi-am spus să nu te mai scuturi pentru că oricum străluceşti pe lângă albul imaculat al fulgilor de zăpadă. Am ajuns şi la acea trecere de pietoni, bineînţeles, semaforul se stricase din cauza gerului, am trecut, dar, la jumătatea trecerii, te-am oprit, te-am sărutat, a fost un vis. A fost un vis care a fost întrerupt de câteva maşini ce claxonau, şoferii îşi pierduseră răbdarea. Ne-am oprit, ţi-am spus că ăştia deja ne claxonează, tu m-ai privit în ochi şi mi-ai spus: Cui îi pasă?

De parcă aş fi singurul care contează. Am plecat de acolo, am ajuns la locul pe care îl stabiliserăm să ne despărţim, iar, după, sufletul meu s-a făcut ca un gheţar, un gheţar care în loc să se topească, îngheaţă, îngheaţă din ce în ce mai mult… toate acestea au culminat cu o iubire pierdută în iarnă.

Teodora Vasilescu

Dor de sine

Anomalii pe străzile din mine
M-am aplecat şi mi-au căzut amintirile
Şi când am vrut să te sărut,
Mâinile mi s-au legat singure la spate
Am şanţuri şi denivelari pe frunte
Am trăiri începute fără sfârşit
Mângâieri şi scrisori pe tot corpul
Mintea a început să-mi bată în sens invers.
Nu voiai să vezi cerul de pe pieptul meu?
M-am pierdut în cartierul unde sentimentele se jucau cu raţiunea
Drumurile nu se regăsesc niciodată
Credeai că poţi să mă creezi atât de uşor?

Am coborat scările propriului suflet
Şi m-am împiedicat de covorul rupt,
Iar când am încercat să deschid ferestrele,
Ţi-am auzit vocea brută
Cuvintele mi se încolăcesc pe glezne
Şi îmi pompează sânge sub unghiile rupte
Mi-ai desfăcut rochia privindu-mă atât de rece
Suficient de rece încât să simt trecerea anotimpurilor pe propriul gât
Şi suficient de cald încât să percep monotonia infinitului
Mi-am prins hainele de frică să nu-mi cadă sufletul în abis
Isteric râs.
Moment descris pe toate podelele.

Joi, 8 octombrie, la Centrul Cultural Piteşti a avut loc lansarea cărţii lui Adrian Mitroi,

„INIMĂ DE AMETIST”

În 2015, la Editura ***NAPOCA NOVA*** a văzut lumina tiparului încă o carte de Adrian Mitroi. ,,Am simţit nevoia de a aşterne aceste rânduri pe hârtie spre a-mi elibera mintea de gândurile învălmăşite (ecouri rămase în urma definitivării respectivului proiect), care mi-au răscolit amintirile, mi-au înflăcărat memoria şi mi-au oprit pentru o vreme translatarea către dinamicul prezent, sau doritul viitor şi astfel „Cortina ceţii se ridică-ncet / După ce gongul bate ca un clopot, / Şi fără-aplauze, ce-ar fi în ropot, / Începe al trăirilor balet”, încearcă o explicaţie scriitorul.

Autorul volumului „Inima de ametist” este privit de comunitatea culturală locală ca o veritabilă valoare, fapt relatat în mod explicit în prezentarea autorului de către Marius Chiva, din cadrul Centrului Cultural Piteşti, instituţie care împreună cu Liga Scriitorilor, filiala Argeş, a organizat lansarea de carte. Data de 8 octombrie 2015, fiindcă atunci a avut loc evenimentul la care facem referire, este importantă pentru opera literară adusă în dar oamenilor, în general, şi femeilor în special, pentru delicateţea de care a dat dovadă în scriere şi trăire poetul Adrian Mitroi. Despre „drumul” scrierii autorul ne relatează cu o candoare de-a dreptul juvenilă: ,,nu ştiu, m-a pocnit aşa”. Răspuns specific omului modest, discret şi atent, însă reiese clar după un spumos dialog cu domnia sa, că în spatele acestui răspuns simplu se aşează în ordine, numai de poet ştiută: pasiunea, educaţia, cultura, experienţa, studiul.

Ieşirea în lume a prezentului volum de poezie este susţinută de VoichiţaVereş printr-o comunicare pertinentă a Editurii *Napoca Nova,* căreia i-a dat citire poeta Daniela Voiculescu: „,...creator la vârsta maturităţii – scrie poezie adevărată care pleacă din inima, care nu povesteşte ci oglindeşte”.

Scriitorul Nicolae Cosmescu, redactor-şef al revistei „Carpatica”, îl descrie pe poetul Adrian Mitroi ca fiind „un veritabil fenomen, un scriitor care înaintează cu viteza unei rachete cosmice spre firmamentul culturii naţionale”. Colaborator al Cenaclului revistei „Carpatica”, poetul a devenit în scurt timp o prezenţă constantă în cadrul acestuia.

Analiza din punct de vedere culturală a culorii violet, predominantă, este prezentată, cu degajarea specifică unui astfel de moment, de istoricul Marin Toma. Partener în discuţie cu poetul Adrian Mitroi pe diverse teme de istorie, universitarul consideră volumul de poezie „un mesaj despre sine, istoricul trăirilor a mai multor modele de viaţă”.

Studenta la Facultatea de litere, Liliana Jugănaru, care l-a cunoscut pe doctorul Adrian Mitroi datorită poeziilor, ne ajută şi pe noi, auditoriul, să-l descoperim pe autor prin lectură: Inima de ametist / Cheia inimii / La gura sobei / Noapte bună, te iubesc / Parfumul violet. Artistul plastic Constantin Samoilă, din cadrul grupului vocal ,,Armonia”, a recitat, „într-o seară cu totul deosebită”, poezia „Rămâne un mister”. La rândul său, Adina Perianu aduce în atenţia publicului primul volum de versuri lansat de poetul Adrian Mitroi, – „Călător pe drumul vieţii” – şi evidenţiază poezia „Peisaj”. Analiza poetei Daniela Voiculescu asupra volumului de versuri, „Inima de ametist”, poate fi sintetizară în faptul că acesta „este un volum de poezie ţesut pe baza unui „îndreptar” de credinţă în dragoste: De dragoste / Cine eşti, cine sunt / Copacul / Cu gândul la tine.

„Ce crezi că aş lua pe ele
Dacă le-aş pune-n licitaţii”.

Fiecare poezie este o deschidere spre un alt „te iubesc”. Cu fiecare poezie citită îţi dai seama că autorul nu conteneşte să caute, în mod creativ modalităţi prin care să cunoască femeia”.

Intervenţia lui Nicolae Perniu a fost pigmentată cu un foarte plăcut recital muzical.

În concluzie, poezia lui Adrian Mitroi este de-o... eternă actualitate: „Bărbatul îşi pune pălăria şi pleacă! / Femeia nu se poate dărui fără să iubească!”.

Întâlnim în acest volum originalitatea, prin grafica realizată, libertatea de a ne imagina, dar şi oportunitatea pe care o oferă fiecărui bărbat să spună cu responsabilitate, invariabilul „Te vreau femeie!”.

Vineri, 30 octombrie, a avut loc lansarea celui mai recent volum al maestrului Vasile Dorin Ghilencea, ***„Povestea foii de aramă”***.

Centrul Cultural Piteşti şi demersurile sale artistice minunate

30 Brumărel 2015, zi de solaritate tandră, ca un nostalgic adio al verii şi dacă e vineri... s-a derulat un eveniment cultural reuşit, gustat în sala *Ars nova* a centrului cultural, sub auspiciile Ligii scriitorilor, filiala Piteşti, şi prin generozitatea amfitrioanei, doamna director Carmen Dumitrache Salub. Prozatorul Vasile Dorin Ghilencea a lansat romanul realist „Povestea foii de aramă”, editura Napoca Nova 2015, o cronică de familie cu actanţi în viaţă – Thury Ştefan Dumitrescu, exbalerin Opera Naţională Timişoara şi soţia sa Mioara Mazilu exactriţă Teatrul Constantin Tănase, stabiliţi în Câmpulung Muscel. Scriitura are trei ramificaţii româneşti – cuplul în sine, iubirea – femeia şi un excurs al artei plastice. Artistul Thury Ştefan şi-a devoalat la pensionare filonul harului în metaloplastie, o artă cultivată, oferită spre delectare, apreciere publicului degustător de estetic. Sunt citate personaje... cunoscute la nivel local, ori naţional: pictorul George Paulian, sociolog director Mihai Sachelarie, director folclorist Sorin Mazilescu, director istoric, scriitor George Baciu, academician Gheorghe Păun, etc. În cadrul evenimentului, Liga a primit doi membri distinşi: doctor veterinar Adrian Mitroi – Piteşti, şi consilier juridic Gheorghe Mitroiu, rezident în Câmpulung Muscel, care ne-a prezentat două cărţi ca nişte mici flacoane... cu idedeatică scurtissimă, dar cu încărcătură filozofică şi greutate, concepută în manieră umoristică, moralizatoare într-un fel – „Proverbe şi zicători modificate genetic” şi „Duhul vorbei”. Volumele apar după cartea de caricatură a autorului, „Lira”. Voi cita din volume reflecţiile, maximele, proverbele domnului Mitroiu, care o acuză pe doamna Myrela soţia sa, artist de gobelinuri, că l-a îmbrâncit... să scrie: „Nici un peşte fără masă”, „Nu fă pe prostul că s-ar putea să rămână aşa”, „Zgarda financiară te sufocă”, „Funcţia crează orgasmul”, „Frate, frate dar rânza nu e pe bani”, „Şpaga e comunistă, în timp ce comisionul este democrat”, „Suntem o ţară săracă, dar cu politicieni foarte bogaţi” şi multe alte perle pentru care vă recomand călduros să-l căutaţi, să-l lecturaţi pe domnul jurist inspirat, veţi ieşi în câştig spiritual, suntem popor foarte talentat. Distinsul profesor de matematică, epigramist marcant, multipremiat, Nic Petrescu, ne-a descreţit frunţile cu catrene dedicate unor teribilisme juvenile nocive. Au onorat cu prezenţa scriitorii apreciaţi Ilzi Sora, Nicolae Cosmescu, Ion Dincă, Steluţa Istrătescu, şi elevi ai Colegiului economic „Maria Teiuleanu”. S-a cântat un „Mulţi ani trăiască!” sărbătoritului Vasile Dorin Ghilencea.

Gabriela Zăvălaş -membru UZP

DIN INIMĂ, PENTRU MAESTRU!

Cu încă o bijuterie de carte adăugată la cele vreo zece scrise, prozatorul Vasile Dorin Ghilencea vine să ne încânte inimile şi sufletele; şi reuşeşte pe deplin.

Mini-romanul “Povestea Foii de Aramă”, despre care vreau să vă pun în temă, îşi desfăşoară acţiunea în fermecătorul oraş Câmpulung-Muscel, în casa celor doi actori-artişti Ştefan Thury şi Mioara Thury (Mazilu). Mini-romanul – o cronică de familie, bine redată, bine ticluită, din care nu lipsesc nici referirile la relaţiile politice postrevoluţionare, nici (din când în când) fenomenul cultural românesc, arta orientală, arta universală, în care autorul Ghilencea este bine documentat. Cu deosebită recunoştinţă sunt aduşi în discuţie: pictorul Alexandru Donici – dascăl al pictorilor amatori câmpulungeni, Ion Negulici, C. A. Roseti, Pârvu Mutu-Zugravul, talentatul pictor George Paulian – fost elev al profesorului pictor Al. Donici şi alţii.

Bine inspirat, autorul denumeşte titlul cărţii: “Povestea Foii de Aramă”; o simplă foaie de aramă ce la

început, un obiect static fiind, fără a spune, a transmite ceva, în urma intervenţiei artistului plastic devine un obiect vorbitor; o carte care include în ea o poveste, o scenă de viaţă, un portret; ceva prin care artistul Ştefan Thury, prin arta metaloplastiei îi imprimă un har; harul de a face-o ca, datorită acestei arte minuţioase, fermecătoare, frumosul imprimat în ea, privit, să cânte, să încânte, să povestească ceva.

Ghilencea, cu măiestria cuvintelor alese, cu ritmicitatea şi cursivitatea frazelor, ca un mare bijutier, face să simţi cum vibrează frumusetea pajiştelor, a plaiurilor muscelene, a oamenilor locului. Iar ca un neobosit artizan, ca un împătimit, ca un rănit de frumuseţea feminină, în cuvinte bineşlefuite, redă grandoarea, misterul, farmecul feminin prin actriţa Mioara Thury (Mazilu), înălţându-o la treapta de zeiţă.

Şi-n multe alte planuri, cartea este irezistibilă. Profunzimea cărţii te farmecă, te îndeamnă la lectură.

Pentru tot ce ai scris, şi în mod special pentru această bijuterie de roman:

Sincere felicitări, sănătate şi multe alte cărţi asemenea, Maestre Dorinel!

Ionel Dincă

În aceeaşi zi de 30 octombrie, cu prilejul lansării mai înainte amintită, a avut loc şi prezentarea celor mai noi membri ai filialei Argeş a L.S.R., respectiv: Gheorghe Mitroiu şi "sinonimul acestuia", cum l-a numit cu candoarea-i caracteristică maestrul V.D. Ghilencea pe Adrian Mitroi!

Gheorghe Mitroiu, din Câmpulung-Muscel. Cu studii superioare în Drept. Lucrări literare: articole şi grafică umoristică în mass-media locală şi judeţeană, "Lira", "Duhul vorbei", "Licurici de lună plină", "Crai de curte veche", "Proverbe şi zicători modificate genetic".

Adrian Mitroi, din Piteşti. Medic veterinar. Poezii şi proză publicate în revista "Carpatica". Volume de poezii: "Călător pe drumul vieţii" şi "Inimă de ametist". În 2014 a primit premiul revistei "Carpatica" pentru poezie.

Constantin Vărăşcanu

Cavalerul slovei

În litere de aur
Se scurge viaţa ta,
Miraculos tezaur
In pulbere de stea.

Lucrezi mereu cuvântul,
Pe el eşti răstignit
Şi-ţi luminează gândul
Creştinul prigonit.

Cu sfinţii Petru, Pavel
În inimă şi-n gând,
În boleroul Ravel,
Prin stele, picurând...

Regatul stelar

De – cu – seară am urcat
În regatul înstelat,
Rozacrucis minunată,
Steaua noastră-nfăcărată,
Ne zâmbeşte cu iubire,
Sub stelare patrafire;
Bolţile împărăteşti
Luminează prin fereşti;
Alizeele iubirii
Plâng pe Crucea Răstignirii,
Răspândind seară de seară
Evanghelia stelară.

Infinite constelaţii
Luminează-n stele... Fraţii.

Izvorul iubirii

Susură-n acest izvor
Râsul tău ne-ndurător;
Floarea falnicilor brazi,
Vraja trupului ce scalzi;
Verde pur, strălucitor,
Lacrima zăganelor
Poiana de sub cetate,
Hora inimii furate;
Rostogoluri de iubire
Buciumând întreaga fire;
Melopeea de pe cer,
Noaptea Marelui Mister;
Ochiul tău e cuib de stea,
Sau izvor, iubirea mea?...

Crucea iubirii

Dă-mi, Doamne, fericire –
Magia poeziei,
Înmiresmând iubirea,
Comoara ambroziei.

Parfumul de lumină,
Culori ce scânteiază,
Pe crucea byzantină
O veşnică amiază,

Se-ntinde ideatic
Pe cerul vistier,
Triunghiul enigmatic
În zodii de mister...

Măiestrie

La poarta cerului
Lumina dorului
E Ţara Moţului
 Din Apuseni

Carpatinee
Cale Lactee
În Propilee
 De Brâncoveni

Vânarea şi executarea preotului Ion Pop, tatăl lui Alexandru Papiul Ilarian

Prof. dr. Gelu Neamţu

Preotul Ion Bucur Pop, tatăl lui Al. Papiu Ilarian, s-a născut în 1795 în satul Râciu iar în prima jumătate a lunii martie 1849, când a fost executat prin spânzurătoare în Turda, avea 54 de ani.

Principalele informaţii despre tatăl lui Al. Papiu Ilarian le avem din cele câteva anchete din iunie, august şi septembrie 1848, din zguduitorul articol publicat în *Organul naţional* de către fiul să şi din câteva documente inedite până azi, pe care le reproducem în anexă, precum şi dintr-un atestat de deces semnat în principal de protopopul George Crişan, eliberat la 1 octombrie 1849, publicat, dar mai puţin cunoscut.

În 1848 bătrânul prot Ioan Bucur Pop avea patru copii: pe Alexandru de 21 de ani, Carolina de 19 ani, nemăritată, Ana, de 15 ani şi Neli de 2 ani.

Era un bărbat respectat şi iubit, cu un temperament vulcanic, şi exaltat sau cum îl caracteriza arendaşul Márton János din Budiu de Câmpie, "un om aprins şi pătimaş".

Fusese preot la Bezded şi la 37 de ani, datorită vredniciei sale, primi o parohie mai răsărită la Budiu de Câmpie, în apropierea Luduşului, unde se şi aşeză în 1832.

Românii din Budiu (sau Budei – cum i se mai spunea) şi împrejurimi, îl iubeau şi-l respectau, dar şi ţăranii maghiari, spre deosebire de proprietari, funcţionari şi arendaşi, cărora le era frică de Ioan Pop. Mulţi dintre iobagi şi mai apoi dintre foştii iobagi, veneau la preotul din Budiu ca să le scrie plângerile şi petiţiile, era deci cunoscut ca un *"purtător de cuvânt al poporului"*, cum îl califica Rácz Mózes, care mai adăuga (la ancheta din 16 septembrie 1848, în Sânger) că această poziţie a lui I. Pop ieşea din "sfera legii". Era, cu alte cuvinte, unul din acei *apostoli* ai satelor româneşti, care se străduia să rispipească întunericul feudal şi care împorăştia cu râvnă în popor noile idei de libertate, egalitate şi fraternitate.

A fost un tată exemplar pentru fiul şi fetele sale. Pe Al. Papiu Ilarian l-a iubit mult şi era foarte mândru de el.

Iată ce cuvinte avea preotul pentru fiul său: "Ca tată, nu neg faptul că uneori am pomenit cu mândrie despre fiul meu. După cum ştie toată lumea, el a învăţat mai bine decât alţii. Văd şi aceea că se poartă cu mare dragoste şi sârguinţă faţă de naţia sa. Dar oare este o vinovăţie aceasta?! Este o răzvrătire?".

Ioan Pop a fost şi el la Adunarea Naţională de la Blaj din 3/15 mai 1848 şi după ce s-a întors la Budiu a repetat ceremonialul de pe Câmpia Libertăţii, şi în curtea bisericii din sat, i-a pus pe iobagii români şi (la dorinţa lor) şi pe cei maghiari (vreo 40) să jure pe acelaşi text ca şi cel de la Blaj. Jurământul s-a desfăşurat sub un steag naţional (roşu, alb şi albastru), care avea şi o panglică negru-galbenă, simbolul imperial.

Principalele probleme discutate de preot cu sătenii au fost: 1) *defiinţarea iobăgiei*, 2) *respimgerea uniunii Transilvaniei la Ungaria* şi 3) *refuzul recrutării românilor în armata ungară*.

Evident, discuţiile preotului I. Pop pe marginea acestor probleme au fost calificate de autorităţi drept "cuvinte răzvrătitoare". Motiv pentru care, a doua zi, în 30 mai 1848, (la denunţurile unor nemeşi din localitate) prompt, sosi în Budiu o companie de dragoni, sub comanda baronului Kemény Farkas, pentru a-l aresta.

În urma protestului său în faţa întregului sat, I. Pop nu a fost arestat, însă s-a declanşat o cercetare severă asupra lui.

În ziua următoare mai vine o companie, de data aceasta soldaţii erau secui. Ioan Pop protestează din nou, să nu fie soldaţii încartiruiţi la săteni, ci să fie cazaţi la cei ce i-au chemat şi după încheierea cercetărilor, vinovaţii să plătească toate cheltuielile. Acum iese la iveală cine i-a chemat: preotul calvin şi "domnii" din sat. La această anchetă au fost interogaţi vreo 25 de oameni, mai cu seamă unguri iobagi. Cea mai importantă problemă fiind *robotele* iobăgeşti, autorităţile voiau să ştie dacă Pop a "aţâţat" să nu se mai facă şi s-a dovedit, din declaraţii, că nu i-a îndemnat pe iobagi la refuzul robotelor (ştia Ioan Pop că mult nu se vor mai face), aşa încât baronul Kemény Farkas fu nevoit să declare pe preot *nevinovat*, iar pe *pârâtori* îi cercetă (ceea ce e un aspect cu totul neobişnuit). Cheltuielile au fost de 700 florini. Aşa încât soldaţii părăsiră Budiul, fără să-l aresteze pe Ioan Pop.

A fost se pare o înfrângere dureroasă pentru duşmanii săi, care îl denunţaseră, aşa că denunţurile au continuat, având în vedere că băiatul său, Al. Papiu Ilarian, devenise secretarul Comitetului naţional Român de la Sibiu şi din ce în ce mai cunoscut. Deja Comitetul fusese interzis, dizolvat şi trebuia de acum şi arestat. Deci trupele aveau misiunea să-l aresteze pe Al. Papiu Ilarian. Răuvoitorii lansau mereu zvonul că tânărul Papiu se află acasă la Budiu, ascuns de tatăl său, ceea ce bătrânul preot degeaba încerca să-i convingă pe unguri că nu e la el, pentru că, scrie I. Pop într-o scrisoare către fiul său, "toţi *îs afară de sine*" (o informaţie preţioasă asupra stării de spirit a dominanţilor în acel timp).

În 14 iunie fu târg de ţară la Budiu şi cineva lansă zvomnul că fiul său, Al. Papiu Ilarian, va veni cu "600 de cătane româneşti" şi "unii unguri începură a tremura" îi scrie tatăl, lui Papiu. Scrisoarea preotului Ioan Pop din

16 iunie se încheie cu un avertisment clar pentru fiul său şi confraţii săi: "Aveţi grijă fiilor, că sunt conduşi precum se aude, ca pre tine şi încă pre vro câţiva mădulari ai Comitetului dintre cei mai harnici bărbaţi ai naţiei, să-i puşte public. Groaznic lucrează asupra voastră. Păziţi-vă! D-zeu cu voi!..."

În 16 iunie bătrânul preot, îngrijorat de soarta fiului său, îi trimitea scrisoarea, iar în 17 iunie fu arestat el! Dar, după cum se poate înţelege, acţiunea era cusută cu aţă albă, arestarea sa cu scopul de a-l prinde pe Al. Papiu Ilarian. Acum va scrie fiul său acel articol zguduitor în *Organul naţional*.

Ne strigă în gura mare că suntem *turburători* şi vor să ne prindă. "Sentinţa ne este făcută: furcile, cum ne vor prinde. Iară când nu ne pot prinde pe noi, să prinză pe părinţii noştri nevinovaţi, cărora nu le este destul a se topi de grigea şi supărarea pentru fii săi, care şi-au pus în primeşdie vieaţa pentru naţiune, să-i prinză şi pe dânşii, nevinovaţi, să-i bată în cătuşe înaintea soţiei şi iubiţilor săi fii şi fiice. Durerile şi vaetele acestora, nici întipui nu se pot".

Noi nu credeam, fraţilor unguri, că voi şi acuma, ca şi mai demult, pedepsiţi părinţii pentru fii. Pentru ce aţi prins voi pe tată-meu, preot bătrân acuma, numai ca să mă puteţi prinde pe mine?"

Faptul este dovedit. Nu este o acuză lansată de Papiu Ilarian la mânie şi la durere. Este un trist şi dur adevăr şi nici-o istoriografie din lume nu-i poate acuza pe oprimatorii din 1848-1849.

Nu-i poate, pentru că există un raport din 17 iunie 1848 al prim judelui locţiitor Gaál Sámuel, scris în Budiu de Câmpie, şi necunoscut până azi, în care scrie negru pe alb: "L-am căutat pe fiul protului român din Budiul de Câmpie, în mai multe rânduri, la el în sat, am investigat în împrejurimi despre el, însă nu l-am găsit".

Iar despre arestarea tatălui scrie următoarele: "Şi pentru că pe de o parte m-am convins că rămânerea în libertate a numitului preot ar întreţine îngrijorarea curiilor din localitate şi a nobilimii din jur, iar pe de altă parte, în speranţa că, auzind fiul său Alexandru Pop această veste *va pica mai uşor în plasă*, am dus la îndeplinire cinstita poruncă a măriei voastre (comitele suprem al comit. Turda?), trimiţându-l pe preot la Turda, sub arest, şi cu pază, unde va aştepta dispoziţiile superioare în ceea ce priveşte cazul său". Şi a avut de aşteptat – până în septembrie...

Între timp, pentru a-i îngreuna situaţia şi aşa gravă, notarul episcopului Lemeni, renegatul Ştefan Manfi, trimite Gubernului o scrisoare a lui Alex. Papiu în care-i cheamă pe români să se înarmeze (grav era că scrisoarea fusese adnotată de către tatăl lui).

Dar ajutorul şi salvarea temporară vine de la enoriaşii săi, care îi cer eliberarea pe chezăşie a preotului lor, căci nu mai are cine să-i împărtăşească, să-i boteze, să-i cunune şi să-i înmormânteze. Petiţia era redactată în 29 august 1848 şi credem că a contribuit la eliberarea sa, alături de vasta anchetă în care au fost interogaţi 73 de martori.

În această anchetă încheiată în *18 septembrie 1848* este o mărturie zguduitoare a protopopului din Săcal, care este constrâns să-şi denunţe fratele întru credinţă, pe Ioan Pop. O face cu durere, încercând în ce era mai grav să-l protejeze, dar turnătoria rămâne turnătorie. Pentru a-şi uşura sufletul, protopopul George Crişan îi va da văduvei lui Ioan Pop un certificat de pauperitate frumos (dacă aşa ceva are în sine ceva frumos).

Ioan Pop a fost eliberat totuşi la sfârşitul lui septembrie sau începutul lui octombrie.

După izbucnirea războiului civil, secuii au intrat şi în Budiul de Câmpie şi, aşa cum spune certificatul protopopului Gh. Crişan "numaidecât au dat foc casei preotului, frumos zidită numai de 4 ani, i-au aprins stogurile, clăile de fân şi tot ce au avut în casă, iară dânsul ca omorât prin îndelungata prinsoare, bolnav, numai atunci scăpând din arest, de-abea şi-a putut scăpa capul, cu familie împreună în pădure".

A organizat, în continuare, rezistenţa românilor, până la intrarea victorioasă a generalului Bem în Transilvania, când insurgenţii maghiari l-au prins la Deagu, l-au dus din nou la Turda şi de data aceasta l-au spânzurat imediat. Din păcate, documentele execuţiei nu au fost găsite. Există posibilitatea să fi fost omorât fără judecată, aşa cum au fost omorâţi cei mai mulţi dintre cele 40.000 de victime.

Cazul uciderii părinţilor conducătorilor revoluţiei române nu se limitează la uciderea tatălui lui Al. Papiu Ilarian, ci mai sunt exemple. Unul dintre ele este şi uciderea tatălui lui Eliseu Todoran (tribun), omorât pentru simplul motiv că era părintele unui tribun. Mama tribunului a rămas văsuvă cu 7 copii, în mizerie la Moşna (jud. Târnava Mare), aşa cum şi mama lui Al. Papiu Ilarian a rămas văduvă şi în mizerie cu 4 copii la Badiu, după ce ea înseşi a fost arestată mai mult timp.

(va urma)

(Textul preluat de către V.D. Ghilencea, pentru a fi publicat în revista „Carpatica", a fost prezentat la Simpozionul ştiinţific "Alexandru Papiu Ilarian – istoricul, ideologul, academicianul", apărut apoi în revista „Tezaur", jud. Mureş)

Au trecut şase ani de când ne-a părăsit
Stelian Bajureanu (24.10.1934-30.10.2009),
unul dintre membrii fondatori ai filialei Argeş
a L.S.R.
Regrete eterne!

"Carpatica" artelor

Marţi, 8 septembrie 2015, a avut loc vernisajul expoziţiei de icoane a artistului plastic Ion Sandu. Ocazie cu care, studenta Liliana Jugănaru a susţinut un recital de poezie religioasă.

Pictorul Ion Sandu

Faţa "siglei" Societăţii Culturale "Alexandru Papiu Ilarian", din judeţul Mureş, condusă de prof. Petru Nemeş, cu care L.S.R. filiala Argeş se află de curând în parteneriat.

Cenaclurile toamnei

Dacă e septembrie, e lansare de revistă. Redactorul-şef al acesteia a prezentat publicului numărul 15 al "Carpaticii".

Nicolae Perniu şi Nicolae Cosmescu, cei doi coordonatori ai cenaclului "Armonii carpatine", depănând impresii după un an de colaborare. Fiindcă, în octombrie, Cenaclul şi-a serbat prima sa aniversare!

Ca de-atâtea ori, şi în noiembrie capul de afiş al spectacolului l-a ţinut tot savurosul maestru Ionel Dincă.

Moş Crăciun

La o margine de lume,
Într-un îngheţat cătun
Stă un bătrân cu renume;
Noi îl numim Moş Crăciun.

Doar o dată-n an apare,
Sania-n stele sclipind,
Opreşte, apoi dispare
Pe zăpadă, scârţâind.

Îl aşteaptă mulţi copii,
Toţi ar vrea să se grăbească,
Tolba grea cu jucării
Sub brăduţ să o golească.

Cei cuminţi primesc cadouri,
Cei mai răi, şi sfaturi multe.
Se îndreaptă-apoi spre nouri
Sania cu reni în frunte.

Foarte bine îl cunoaştem,
De mici noi l-am îndrăgit,
Unii nu mai recunoaştem,
Însă toţi l-am întâlnit.

Viaţa noastră-i mai frumoasă
De când bunul Moş Craciun
Ne pune sub brad, în casă
Daruri multe în ajun.

Fiţi copii cuminţi şi harnici!
Prin colinda ce v-o spun
Învăţaţi să fiţi şi darnici,
Iubiţi-l pe Moş Crăciun!

Adrian Mitroi

Cu ocazia

Sărbătorilor de iarnă şi a Anului nou,

revista Carpatica

vă urează

La mulţi ani!